

1. ຄວາມຮັບຮູ້ທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມາ ການຕັດສິນໃຈຂອງລັດກ່ອນຈະມີການດຳເນີນກິດຈະການໃດ ຫຼື ໂຄງການຕ່າງໆ, ສ່ວນຫຼາຍຈະມີການວິເຄາະຕົ້ນທຶນ ແລະ ກຳໄລ (Cost / Benefit Analysis) ຂອງກິດຈະການ ຫຼື ໂຄງການເຫຼົ່ານັ້ນເຊັ່ນ: ຖ້າຫາກລັດຕ້ອງການທີ່ຈະສ້າງເຂື່ອນ ໃນສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງກໍຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ວິເຄາະເຖິງປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງເຂື່ອນວ່າຈະມີລາຍຮັບເພີ່ມເທົ່າໃດ ຈາກການຂາຍກະແສໄຟຟ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊາວບ້ານ, ສາມາດເຮັດກະສິກຳ, ປູກຝັງລ້ຽງສັດຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວໄດ້ຫຼື ບໍ່.

ຜົນຄາດຄະເນທີ່ຈະໄດ້ຮັບສາມາດນຳມາຄິດເປັນຈຳນວນເງິນໄດ້ ແລະ ຈະນຳມາປຽບທຽບກັບຕົ້ນທຶນໃນການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ແລະ ອ່າງເກັບຂັງນ້ຳໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຕົ້ນທຶນໄດ້ແກ່ຄ່າກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ, ເຄື່ອງຈັກ, ອຸປະກອນຜະລິດໄຟຟ້າ, ເສັ້ນທາງ, ວາງເສົາ ແລະ ສາຍສົ່ງກະແສໄຟຟ້າ ຕະຫຼອດເຖິງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການທົດແທນທີ່ດິນ, ການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນອອກຈາກພື້ນທີ່ ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆທີ່ອາດຈະເກີດຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊັ່ນ: ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ສຸຂະພາບຊີວິດຮ່າງກາຍ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນໄດ້ສະຫຼຸບລາຍງານຜົນຂອງການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນເພື່ອໃຊ້ເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນໃຈຂອງລັດ.

ສິ່ງທີ່ສຳຄັນກໍຄືບັນຫາເລື່ອງ ພື້ນທີ່ທຳມາຫາກິນຂອງປະຊາຊົນຈະໄປຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ປ່ອນໃໝ່ຖ້າຫາກຜົນຂອງການວິເຄາະທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເຫັນວ່າປະໂຫຍດຈາກການສ້າງເຂື່ອນມີຜົນກຳໄລສູງ ແລະ ຄຸ້ມຄ່າກັບການລົງທຶນລັດກໍຈະຕັດສິນໃຈດຳເນີນການກໍ່ສ້າງໂຄງການດັ່ງກ່າວດ້ວຍເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ, ຈຶ່ງມີແນວຄິດໃໝ່ເກີດຂຶ້ນວ່າການຕັດສິນໃຈໃນການດຳເນີນກິດຈະການ ແລະ ໂຄງການຕ່າງໆນັ້ນ ລັດຄວນຈະຕ້ອງພິຈາລະນາເຖິງຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເຂົ້ານຳເພາະວ່າບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ເປັນທີ່ມາຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ.¹

1.1. ຄວາມເປັນມາຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ການສຶກສາການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນມາຈາກສະຫະລັດອາເມຣິກາ ຕັ້ງແຕ່ປີ ຄ.ສ. 1969 ໄດ້ເລີ່ມມີກົດໝາຍກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ (The Nation Environmental Policy Act : NEPA) ຫຼັງຈາກນັ້ນມາ ລະບົບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ແຜ່ກະຈາຍໄປທາງເອີລົບຕາເວັນອອກ, ຈີນມາຮອດປະຈຸບັນ ຫຼາຍປະເທດໃນໂລກໄດ້ນຳເອົາແນວຄິດດັ່ງກ່າວມາໃຊ້ ເພື່ອຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມບໍ່ໃຫ້ສູນຫາຍຈາກໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍທົ່ວໄປ.

¹ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ອາຈານ ກິດຕິສັກ ບຸດສາແສງ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ 2011 ໜ້າ 40.

ເຊິ່ງມີວັດຖຸປະສົງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງຄວາມເປັນມິດກັນ ລະຫວ່າງສິ່ງແວດລ້ອມກັບມະນຸດ ພ້ອມທັງເປັນການເພີ່ມທະວີຄວາມຮູ້ຕໍ່ລະບົບນິເວດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ມະນຸດຊາດ.

ພ້ອມທັງມີການກໍ່ຕັ້ງຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ກົດໝາຍສະບັບນີ້ໄດ້ມີການກຳນົດໃຫ້ໜ່ວຍງານຂອງລັດຖະບານກາງ (Federal Agencie) ລາຍງານກ່ຽວກັບການອອກກົດໝາຍ ແລະ ການດຳເນີນກິດຈະການສຳຄັນອື່ນໆທີ່ມີຜົນກະທົບຢ່າງຮຸນແຮງຕໍ່ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ອາດເກີດຈາກກິດຈະກຳຕ່າງໆ.

ແນວຄິດເລື່ອງການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາໄດ້ມີອິດທິພົນ ແລະ ໄດ້ແຜ່ລາມໄປໃນປະເທດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ໃນປະຊາຄົມຢູໂຣບ EuroPeaan Communitiy ເຊິ່ງໃນປະຈຸບັນໄດ້ແກ່ European Union ແລະ ປະເທດສະມາຊິກຫຼາຍປະເທດໄດ້ມີການນຳເອົານະໂຍບາຍນັ້ນໄປປະຕິບັດເຊັ່ນ: ປະເທດນິວຊີແລນ, ແດນມາກ, ເຢຍລະມັນ, ຝຣັ່ງເສດ ແລະ ສະເປນ.

ສຳລັບສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃນປີ 2001 ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລະບຽບການວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ ສປປ ລາວ ປີ 2003 ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ, ເຄື່ອນໄຫວ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ, ກວດກາວຽກງານ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກໂຄງການການລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳເນີນການ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ (ເອີ້ນວ່າໂຄງການລົງທຶນ) ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຫຼື ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຕ້ອງມີການອອກແບບ, ສ້າງມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ແຜນການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ ທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໝາະສົມ, ປ້ອງກັນ, ຫຼຸດຜ່ອນ, ແກ້ໄຂຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ເກີດຈາກໂຄງການລົງທຶນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງນຳພາປະເທດຊາດໄປສູ່ຄວາມສີວິໄລ, ຮຸ່ງເຮືອງ ແລະ ສວຍງາມດ້ວຍສະພາບແວດລ້ອມທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີ ທີ່ມີມາແຕ່ເທິງນານໃຫ້ຄຽງຄູ່ກັບ ສປປ ລາວ ຕະຫຼອດໄປ.²

² ອາຈານ ກິດຕິສັກ ບຸດສາແສງ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ຄະນະນິຕິສາດ ແລະ ລັດຖະສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ປີ 2011 ໜ້າ 40-41.

1.2. ຄວາມໝາຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນເຄື່ອງມືໃນການວາງແຜນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ທີ່ສະໜອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລວມທັງຜູ້ຕັດສິນບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ, ໃຊ້ເພື່ອປະເມີນຜົນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ສະເໜີໃນທຸກລະດັບ.³

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນຂະບວນການຄາດຄະເນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມຊຶ່ງເກີດຈາກໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆພ້ອມທັງກຳນົດວິທີການ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອແກ້ໄຂ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະ ຊາດໃນນັ້ນອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງໄດ້ອອກລະບຽບການ ລວມກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.⁴

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໝາຍເຖິງການສຶກສາສຳຫຼວດ, ການຄົ້ນຄ້ວາວິ ໄຈຂໍ້ມູນ ແລະ ຄາດຄະເນຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ທາງລົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມລວມທັງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໃນ ໄລຍະຍາວ ຈາກໂຄງການລົງທຶນ.⁵

1.3. ບັນດານິຕິກຳກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

1). ດຳລັດ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

➢ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ122, ວັນທີ16 ກຸມພາ 2010. ພາກທີII ໝວດທີ1 ມາດຕາ5 ໄດ້ເວົ້າວ່າ :

ຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ: ຂັ້ນຕອນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການພິຈາລະນາ ຮັກສາບົດລາຍ ງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວົງຈອນໂຄງການລົງທຶນໂດຍສອດຄ່ອງກັບບັນດາກົດໝາຍຂອງຂະ ແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

³ບົດໂຄງການຈົບຊັ້ນ ຫົວບົດ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນຈາກໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ຊົນລະປະທານນ້ຳສັງ ເຂດເມືອງເພືອງ ແຂວງ ວຽງຈັນ ສປປ ລາວ ສາຂາ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຄະນະ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ສົກຮຽນ 2009 - 2010 ໜ້າ 3.

⁴ອາຈານ ພູໄຊ ຈັນທະວົງ ປຶ້ມແບບຮຽນກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຽນ ແລະ ຮຽບຮຽງໂດຍ ຄະນະນິຕິສາດ ແລະ ລັດຖະສາດ ປີ 2007 ໜ້າ 13.

⁵ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບເລກທີ 112/ນຍ, ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 2 .

2). ຂໍ້ຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

➢ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ (ສະບັບ ປັບປຸງ) ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນຈາກໂຄງ

ການພັດທະນາ. ເລກທີ 699/ ສນຍ, ອຊນສ. ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010.

- ໝວດທີ1 ມາດຕາ2 ໄດ້ເວົ້າວ່າ: ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການ ການ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເຂັ້ມງວດຕາມເນື້ອໃນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາ ການ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ .

- ພາກທີ1 ໝວດທີIII ມາດຕາ6 ກ່າວໄວ້ວ່າ:

1) ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕໍ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ ຍ້ອນການເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ສູນເສຍຊັບສິນ (ສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ຜົນລະປູກ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ຊັບຄົງ ທີ່ອື່ນໆ) ທີ່ຖືກເສຍຫາຍທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງໃນມູນຄ່າປຸງແທນ . ໃນກໍລະນີທີ່ດິນ ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ , ໂດຍສະເພາະທີ່ດິນກະສິກຳ, ທີ່ ດິນສຳລັບທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ທີ່ດິນສຳລັບການຄ້າເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍ ຫາຍ ໂດຍການທົດແທນຄືນດ້ວຍດິນຕາມຂະໜາດ , ຄວາມສາມາດເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ເປັນທີ່ດິນທີ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ລະຫວ່າງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ເຈົ້າຂອງການ.

2) ຖ້າວ່າທີ່ດິນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ຕໍ່ໄປໄດ້ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປຸກເຮືອນໃນຂະໜາດ ມາດຕະຖານຕ່ຳສຸດໄດ້ , ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດ ຕໍ່ເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງຕ່າງໆດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍມູນຄ່າປຸງແທນໂດຍມີການຄິດໄລ່ຄ່າຫຼຸ້ຍຫຼຽນ ຫຼື ຫຼຸດຄ່າທົດແທນຕາມວັດຖຸທີ່ຍັງເຫຼືອ . ໃນກໍລະນີທີ່ສິ່ງປຸກສ້າງສາມາດນຳໃຊ້ຕໍ່ໄປໄດ້, ເຈົ້າຂອງ ໂຄງການຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສ່ວນທີ່ສູນເສຍ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເປັນເງິນສົດ ຫຼື ເປັນວັດຖຸ ໃນການຟື້ນຟູ , ບູລະນະສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ຍັງເຫຼືອດັ່ງກ່າວນັ້ນ

3) ຖ້າວ່າທີ່ດິນ ຫຼື ຊັບສົມບັດຫາກຖືກໂຄງການນຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວ , ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກໂຄງການຕ້ອງໄດ້ຮັບທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍແບບເຕັມສ່ວນ ຕໍ່ການສູນເສຍລາຍຮັບ ການສູນເສຍຊັບສິນ, ພຶດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ , ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຮັບປະກັນ ວ່າທີ່ດິນ ຫຼື ຊັບສົມບັດດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກສົ່ງຄືນໃຫ້ກັບພວກເຂົາເຈົ້າໃນສະພາບກ່ອນການເລີ່ມຕົ້ນ ໂຄງການ ຜູ້ທີ່ເຊົ່າເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງທີ່ປຸກສ້າງອື່ນໆທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອຈຸດປະສົງຕ່າງໆເຊິ່ງໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກໂຄງການ, ຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນມູນຄ່າເທົ່າກັບຄ່າເຊົ່າສາມ ເດືອນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຊອກຫາທີ່ຢູ່ໃໝ່

4) ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ຫຼື ເຂດຫ່າງໄກ ສອກຫຼີກ ທີ່ບໍ່ມີໃບຢັ້ງຢືນກຳມະສິດຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕໍ່ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນທີ່ເຂົາ ເຈົ້າຄອບຄອງນັ້ນຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຕໍ່ການສູນເສຍດັ່ງກ່າວດ້ວຍມູນຄ່າປ່ຽນແທນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອເພີ່ມເຕີມເພື່ອຮັບປະກັນຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດລົງຈາກເດີມ ຍ້ອນໂຄງການ.

- ໝວດ1 ມາດຕາ28 ໄດ້ເວົ້າວ່າ: ໃນເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນອອກ ຈາກສະຖານທີ່ ແລະ ບໍລິເວນໂຄງການພັດທະນາແຫຼ່ງນ້ຳນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໃຫ້ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຊອກບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທີ່ທຳມາຫາກິນອັນເໝາະສົມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ທຶນທີ່ຈະນຳມາເຂົ້າໃນການຍົກຍ້າຍ, ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ໃຫ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ ປະຊາຊົນນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ເຂົ້າໃນມູນຄ່າການລົງທຶນຂອງໂຄງການ.

➢ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍ ການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນ ທີ່ຈະຕ້ອງດຳ ເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ; ເລກທີ 697/ ສນຍ. ອຊນສ , ວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010.

- ມາດຕາ1: ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນ ທີ່ຈະຕ້ອງດຳເນີນການ ສຶກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (ກຸ່ມທີ1) ແລະ ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມ (ກຸ່ມທີ2)

- ມາດຕາ2 : ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

- ມາດຕາ3: ມອບໃຫ້ ກອງປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ອົງການ ຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມສົມທົບກັບທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

- ມາດຕາ4: ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນປັນຕົ້ນໄປ , ທຸກຂໍ້ ກຳນົດ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ຂັດກັບເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ລ້ວນແຕ່ຖືກລົບລ້າງ.

➢ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳປຸງແຕ່ງ ຢູ່ໃນ ສປປລາວ ສະບັບເລກທີ 1222/ອຫ, ລົງວັນທີ 7 ທັນວາ 2005.

- ພາກທີ I ມາດຕາ1: ເວົ້າເຖິງ ຈຸດປະສົງເພື່ອກຳນົດຫຼັກການລວມ, ວິທີການ, ຂອບເຂດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການປະເມີນ ຜົນກະທົບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມຕໍ່ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳປຸງແຕ່ງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

3).ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

➢ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 02/99/ສພຊ ລົງວັນທີ 3 ເມສາ 1999 ພາກທີ II ໝວດທີ I ມາດຕາ 7 ໄດ້ເວົ້າວ່າ : ການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນການເຄື່ອນໄຫວ ສະກັດກັ້ນທຸກເຫດການທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ພວມເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງ ເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດຖືກທຳລາຍ ຫຼື ເຊື່ອມໂຊມລົງ.

- ໝວດທີ III ມາດຕາ 5 ໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ: ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ເບື້ອງຕົ້ນ ໃນຂັ້ນຕອນສະເໜີໂຄງການເພື່ອກຳນົດບັນຫາສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະເພດຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ .

- ມາດຕາ 8 ກ່າວໄວ້ວ່າ: ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນຂະບວນການຄາດຄະເນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ພ້ອມທັງກຳນົດວິທີການ , ມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອແກ້ໄຂ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ.

- ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງອອກລະບຽບການລວມກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

- ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບຂະແໜງການຂອງຕົນຕ້ອງອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍອີງໃສ່ລະບຽບການລວມ ທີ່ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມວາງອອກ.

- ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ທີ່ເຫັນວ່າມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການດຳເນີນໂຄງການ

- ໂຄງການຕ້ອງສະເໜີບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ທີ່ໜຶ່ງ ແລະ ຂໍ້ທີ່ສອງຂອງມາດຕານີ້ ເພື່ອສະເໜີໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

- ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆຊຶ່ງໄດ້ດຳເນີນກ່ອນການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້ທີ່ເຫັນວ່າສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງໄດ້ສະເໜີມາດຕະການ, ວິທີການ ແລະ ການດຳເນີນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

- ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພັດທະນາກິດຈະການດັ່ງກ່າວ.

➢ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ເລກທີ 06/ສພຊ ລົງວັນທີ 24 ທັນວາ 2007 ພາກທີ I ມາດຕາ 8 ກ່າວໄວ້ວ່າ: ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ທີ່ດິນ ປ່າໄມ້, ແຫຼ່ງນ້ຳ, ສັດນ້ຳ, ສັດປ່າ, ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບການ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເຊື່ອມໂຊມ, ບົກແຫ້ງ, ວາງມາດຕະການອັນຈຳເປັນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ໄຟໄໝ້ປ່າ, ປະກອບສ່ວນສະກັດກັ້ນການທຳລາຍປ່າໄມ້ບໍ່ວ່າວິທີການໃດກໍຕາມ.

➢ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ເລກທີ 06/ສພຊ ລົງວັນທີ 21 ຕຸລາ 2003 ພາກທີ I ມາດຕາ 6 ໄດ້ເວົ້າວ່າ: ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະໃນການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນະພາບໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ. ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ການໃຊ້ທີ່ດິນ ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງຄົມ.

➢ ກົດໝາຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ ເລກທີ 02/96 ລົງວັນທີ 11 ຕຸລາ 1996 ພາກທີ IV ໝວດທີ V, ມາດຕາ 29 ກ່າວໄວ້: ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ມີພັນທະໃນການປົກປັກຮັກສານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ນ້ຳຕົ້ນເຂີນ, ບົກແຫ້ງ, ເປີເປື້ອນ ຫຼື ເນົ່າເໝັນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຜົນເສຍຕໍ່ນ້ຳ, ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ, ຊັບສົມບັດສາທາລະນະ ແລະ ຊັບສົມບັດຂອງບຸກຄົນອື່ນການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳຕ້ອງມີການປະຢັດ ແລະ ໃຫ້ມີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມສວຍງາມຂອງທຳມະຊາດ.

- ໝວດທີ I ມາດຕາ 28 ໄດ້ເວົ້າວ່າ: ໃນເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນອອກຈາກສະຖານທີ່ ແລະ ບໍລິເວນໂຄງການພັດທະນາແຫຼ່ງນ້ຳນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຊອກບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທີ່ທຳມາຫາກິນອັນເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ, ທີ່ນີ້ຈະນຳເຂົ້າໃນການຍົກຍ້າຍ, ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ໃຫ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແກ່ປະຊາຊົນນັ້ນແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ເຂົ້າໃນມູນຄ່າການລົງທຶນຂອງໂຄງການ.

➢ ກົດໝາຍ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ເລກທີ 01/99/ສພຊ, ລົງວັນທີ 03 ເມສາ 1999 : ມາດຕາ 4: ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ລະບຸວ່າ: ການດຳເນີນກິດຈະການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳປຸງແຕ່ງຕ້ອງຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

4). ແຜນການຕໍ່ໜ້າກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

➢ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011-2015) ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໃນຂົງເຂດສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນພວມໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມສະພາ

ວະໂລກຮ້ອນ, ອາກາດເປັນຜິດ ແລະ ອື່ນໆ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ໄດ້ຮັບຄວາມສໍາເລັດບັນດານິຕິກຳ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເປັນສ່ວນໃຫ່ຍແລ້ວກໍຕາມ, ແຕ່ໃນທາງບັງຄັບໃຊ້ຍັງຈຳກັດຢູ່. ການ ສະໜອງທຶນຮອນ ເພື່ອການພັດທະນາຂົງເຂດນີ້ຍັງຈຳກັດແຕ່ກໍຍັງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກສາກົນ ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ທຶນຮອນຈຳນວນໜຶ່ງ. ບັນດາໂຄງການພັດທະນາທີ່ ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນ, ເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ທັນຫຼວງຫຼາຍແຕ່ໄດ້ກາຍເປັນ ຕົວແບບແຫ່ງການພັດທະນາໃນອານາຄົດເຊັ່ນ: ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າເທີນ 2 ໂຄງການຂຸດຄົ້ນຄຳເຊໂປນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ. ໃນໄລຍະທີ່ໂຄງການລົງທຶນດ້ານໄຟຟ້າ ນໍ້າຕົກ, ບໍ່ແຮ່, ປູກໄມ້ອຸດສາຫະກຳພວມຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວນັ້ນ ມັນໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງຮອບຄອບ ແລະ ຄົບຖ້ວນ.

ໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງຮ່າງມາດຖານຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ, ຈັດກອງປະຊຸມ ໜ່ວຍປະຕິບັດງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂົງເຂດອະນຸພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ (GMS) ເຊິ່ງໄດ້ ຮັບຮອງເອົາບັນດາໜ້າວຽກຫຼັກຄື: ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂະແໜງຂົນ ສົ່ງ, ພະລັງງານ-ບໍ່ແຮ່ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ການນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ບອກໃນການປະເມີນປະສິດທິພາບ ຂອງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນລະດັບແຂວງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຢູ່ບັນດາປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າ ຂອງ; ໂຄງການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນທີ່ເຂດເຊື່ອມຕໍ່ປ່າສະຫງວນຕາມແນວທາງເສດຖະກິດ ເໝືອ-ໃຕ້ ທີ່ແຂວງກວາງຊີ ສປ ຈີນ ແລະ ແຂວງກວາງບັງ ສສ ຫວຽດນາມ, ເພີ່ມທະວີການ ປັບປຸງຄວາມສາມາດຂອງບັນດາໜ່ວຍປະສານງານ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນພາກພື້ນ, ລະດັບ ປະເທດ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.⁶

- ແຜນຍຸດທະສາດສິ່ງແວດລ້ອມແຕ່ນີ້ເຖິງປີ 2020.
 - ທິດທາງລວມ
 - ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງປະເທດຕ້ອງດຳເນີນໄປຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ.
 - ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງສົມສ່ວນລະຫວ່າງ ການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ , ການ ພັດທະນາດ້ານວັດທະນະທຳ - ສັງຄົມ ແລະ ຕ້ອງຕິດພັນກັບການປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມ ສະຫງົບ.
 - ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງໄປຄຽງຄູ່ກັບການພັດທະນານະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບ ກົດໝາຍ, ປັບປຸງລະບົບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ໜັກແໜ້ນເຂັ້ມແຂງ

⁶ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VII (2011 ຫາ 2015) ໜ້າ 46- 47.

- ການພັດທະນາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງໄປຄຽງຄູ່ກັບການສຶກສາ, ການສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າເພື່ອປົກປັກຮັກສາ , ປ້ອງກັນແກ້ໄຂ ແລະ ພື້ນຟູບູລະນະສິ່ງແວດລ້ອມ.

- ສ້າງກົນໄກດ້ານການເງິນສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃສ່ວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

- ປະສົມປະສານການນຳໃຊ້ທ່າແຮງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງປະເທດກັບການຍາດແຍ່ງກາລະໂອກາດຂອງຍຸກສະໄໝ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາມີບົດບາດໃນການພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບສາກົນ ຢ່າງເປັນເຈົ້າການ

• ມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທິດທາງລວມ , ຈຸດໝາຍລວມ ແລະ ຄາດໝາຍສູງຊົນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຍຸດທະສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດສະບັບນີ້ ໃຫ້ບັນລຸຜົນສຳເລັດບັນດາມາດຕະການທີ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດມີດັ່ງນີ້:

- ຄະນະກຳມະການສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ມີໜ້າທີ່ວາງແຜນຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາວຽກງານການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ວຽກດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຂອງລັດຖະບານ.

- ອົງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີໜ້າທີ່ໂດຍກົງໃນການຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ແນະນຳແກ່ບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນເພື່ອນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມພາລະບົດບາດທີ່ຕົນເອງຮັບຜິດຊອບ.

- ໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊົນກໍຄືທຸກຊັ້ນຄົນໃນສັງຄົມ ໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ກໍ່ສ້າງພະນັກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນັກວິຊາການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ພຽງພໍໂດຍຕິດພັນກັບແຜນກໍ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງລັດຖະບານ.

- ບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າ, ນະຄອນ, ບັນດາແຂວງ ແລະ ເຂດພິເສດ ມີໜ້າທີ່ນຳ ເອົາຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ໄປຜັນຂະຫຍາຍ ໃຫ້ເປັນແຜນການ, ໂຄງການ ແລະ ວຽກງານລະອຽດ ໃນແຕ່ລະດ້ານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

- ລັດຖະບານຈັດສັນງົບປະມານປະຈຳປີ ເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍສະເພາະ ພ້ອມດຽວກັນນີ້ກໍຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ລະດົມທຶນຮອນ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງກອງທຶນສິ່ງແວດລ້ອມຈາກພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ໂຄງການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຕົ້ນທຶນສຳລັບການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ , ການປ້ອງກັນ, ແກ້ໄຂ, ພື້ນຟູບູລະນະສິ່ງແວດລ້ອມລວມທັງການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລັດຕາມຍຸດທະສາດທີ່ໄດ້ວາງໄວ້.

ບັນດາກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າ, ນະຄອນ, ບັນດາແຂວງ ແລະ ເຂດພິເສດຕ້ອງໄດ້ ສ້າງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຕົນຂຶ້ນເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ໂຄງການ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ. ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມປະສານສົມທົບ ກັບບັນດາການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ບັນລຸຜົນສຳເລັດ.⁷

1.4. ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຫຼາຍລະບົບຂອງການ ວາງແຜນເພື່ອຕັດສິນໃຈກຽມການຄວບຄຸມ, ປ້ອງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຈະ ເກີດຂຶ້ນຈາກການປະຕິບັດໂຄງການ ຫຼື ວ່າກິດຈະກຳຕ່າງໆ ບໍ່ວ່າຈະເປັນຂອງລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ ໂດຍຂັ້ນຕອນທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ, ຈະເປັນລະບົບທີ່ຖືກກະກຽມໃນລະດັບການວາງ ແຜນ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ຄວາມຈິງທຸກໆດ້ານວ່າຖ້າຈະມີໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງຈະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມແນວໃດ, ມີຄວາມຮ້າຍແຮງຫຼາຍໜ້ອຍສ່ວນໃດ, ມີຜົນ ກະທົບໄລຍະສັ້ນ ຫຼື ຍາວແນວໃດ ເມື່ອໄດ້ວິເຄາະລາຍລະອຽດທຸກຢ່າງລວມທັງທາງເລືອກ ຕ່າງໆແລ້ວ, ຈະມີການປະເມີນເຖິງຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍຂອງໂຄງການດັ່ງກ່າວ ແລະ ສິ່ງ ທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຳເປັນຕ້ອງເປີດໂອກາດໃຫ້ໜ່ວຍ ງານຕ່າງໆທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນລວມເຖິງປະຊາຊົນໄດ້ມີໂອກາດສະແດງຄວາມຄິດ ເຫັນຕໍ່ໂຄງການນັ້ນ.

ເນື່ອງຈາກການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການຄວບຄຸມບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ເນື່ອງຈາກຄວາມຈະເລີນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປະຈຸບັນ ລະບົບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າໂລກລວມ ທັງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ, ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດທີ່ເລີ່ມມີການ ພັດທະນາ. ແຕ່ການນຳໃຊ້ລະບົບການປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມພ້ອມທັງສິ່ງເສີມວຽກງານຄຸ້ມຄອງລວມທັງສ້າງຄວາມ ອາດສາມາດ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດຕາມກວດກາບັນດາ ກິດຈະການໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ປະຕິບັດແຜນການວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນແບບຄົບຊຸດ ພ້ອມທັງ ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດ

⁷ ແຜນຍຸດທະສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ປີ 2010 ສະບັບເລກທີ 01631/ອວຕສ-ສນຍ ລົງວັນທີ 18 ສິງຫາ 2004.

ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມໃຫ້ແທດເໝາະກັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບຽບກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດໂຄງການນັ້ນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຈໍາເປັນທີ່ຈະ ຕ້ອງໃຫ້ໜ່ວຍງານຕ່າງໆມີສ່ວນຮ່ວມ ລວມທັງປະຊາຊົນໄດ້ມີໂອກາດສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ຕໍ່ໂຄງການ ເພື່ອທີ່ຈະກໍານົດໂຄງການໃຫ້ເປັນໄປຕາມແນວທາງທີ່ເໝາະສົມ, ບໍ່ທໍາລາຍ ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ທັງເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ຜູ້ຊຸມຄອງນໍາໃຊ້ ໃນການຕັດສິນໃຈໂຄງການ ເນື່ອງຈາກການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ນອກຈາກຈະເປັນການຄາດຄະເນຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການແລ້ວ ຍັງເປັນການຊ່ວຍໃຫ້ຍຸດທະສາດການວາງແຜນຊື້ນໍາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະ ທົບດ້ານລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມອີກດ້ວຍ.⁸

2. ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນຢູ່ ໃນ ສປປ ລາວ.

ລັດສິ່ງເສີມໃຫ້ການລົງທຶນທຸກຂະແໜງການ, ກິດຈະການ ແລະ ທຸກເຂດແຄວ້ນໃນທົ່ວ ປະເທດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ເຂດ ແລະ ກິດຈະການ ທີ່ແຕະຕ້ອງເຖິງ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມ ສະຫງົບຂອງຊາດ, ມີຜົນສະທ້ອນອັນຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ຍາວນານ, ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ວັດທະນະທໍາອັນດີງາມຂອງຊາດ.⁹

ໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນການລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເປັນຕົ້ນເຫດທີ່ສໍາຄັນທີ່ກໍາ ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ, ການຄົມມະນາຄົມ ຂົນສົ່ງ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງເຄຫະສະຖານ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການຕ່າງໆ. ຜົນກະທົບຕ່າງໆຈາກ ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນອາດຈະກໍາໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບໃນປັດຈຸບັນ ຫຼື ອະນາຄົດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທໍາມະ ຊາດ ແລະ ສັງຄົມ. ຖ້າຫາກເຮົາມີການວາງແຜນທີ່ເໝາະສົມກໍຈະເປັນການດີເຮັດໃຫ້ຜົນ ກະທົບນັ້ນຫຼຸດຜ່ອນລົງ. ໃນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ ລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ມີການພິຈາລະນາ ບັນຫາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກໍານົດໄດ້ວ່າສົມຄວນຖືເອົາຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມເປັນເງື່ອນໄຂໃນການອະນຸມັດໂຄງການ ຫຼື ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການມີການດໍາ ເນີນການຫຼືບໍ່. ດ້ວຍເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງກໍານົດນະໂຍບາຍການປະ

⁸ ບົດໂຄງການຈົບຊັ້ນ ຫົວບົດ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນຈາກໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ຊົນລະປະທານນໍ້າສັງ ເຂດເມືອງເພືອງ ແຂວງ ວຽງຈັນ ສປປ ລາວ ສາຂາ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຄະນະ ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ສົກຮຽນ 2009 - 2010 ໜ້າ 4.

⁹ ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ສະບັບເລກທີ 10/ສພຊ ລົງວັນທີ 20 ກໍລະກົດ 2009 ມາດຕາ 4 ວັກ 2.

ເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອຄວບຄຸມກິດຈະກຳຂອງໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆຂອງຄົນເຮົາ ແລະ ເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ໜ້ອຍລົງ. ສະນັ້ນ, ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງໄດ້ວາງນະໂຍບາຍ, ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆໃນການກຳນົດມາດຕະການສະພາບແວດລ້ອມພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕາມມາ.

2.1. ປະເພດໂຄງການທີ່ຈະຕ້ອງປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນທີ່ຈະຕ້ອງດຳເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບດ້ວຍປະເພດໂຄງການ, ຂະໜາດໂຄງການ ແລະ ໄດ້ຈັດເປັນ 2 ກຸ່ມຄື: ກຸ່ມທີ 1 ຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ກຸ່ມທີ 2 ຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ປະເພດໂຄງການຕ່າງໆ ແມ່ນໄດ້ຈັດຢູ່ ໃນ 5 ຂະແໜງການຄື:

1) ຂະແໜງພະລັງງານ

ຂະແໜງພະລັງງານ ແມ່ນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເຊິ່ງລວມມີ: ໂຄງການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ໂຄງການໄຟຟ້ານິວເຄຍ, ໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້າຈາກອາຍແກສທຳມະຊາດ, ໂຄງການສາຍສົ່ງໄຟຟ້າແຮງສູງ, ໂຄງການພະລັງງານຄວາມຮ້ອນ, ໂຄງການປັ່ນນ້ຳມັນ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາທໍ່ສົ່ງນ້ຳມັນ ແລະ ອາຍແກັດ.

2) ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ກະສິກຳ ແມ່ນຂະແໜງໜຶ່ງທີ່ເວົ້າເຖິງການປູກຝັງ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງເພື່ອຕອບສະໜອງທາງດ້ານທັນຍາຫານ ແລະ ອາຫານໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ເປັນວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ລວມທັງເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນແລະສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດນາ¹⁰. ຖືວ່າເປັນຂະແໜງການໜຶ່ງ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ເພາະວ່າເປັນຂະແໜງຜະລິດສະບຽງອາຫານ ຫຼື ພືດພັນທັນຍາຫານໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ກະສິກຳຖືວ່າເປັນຂະແໜງ ທີ່ຜ່ານຂະບວນວິວັດອັນຍືດເຍື້ອຍາວນານທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບລວມເຖິງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານແນວພັນພືດ.

ປ່າໄມ້ ແມ່ນຊັບພະຍາກອນອັນລຳຄ່າທີ່ມີລະບົບນິເວດສະເພາະ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ທິດິນປ່າໄມ້ ໂດຍມີຕົ້ນໄມ້ນາໆຊະນິດທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ ຫຼື

¹⁰ ກົດໝາຍກະສິກຳ ເລກທີ 01/98/ສພຊ ລົງວັນທີ 10 ຕຸລາ 1998 ມາດຕາ 2.

ປູກຂຶ້ນໃນພື້ນທີ່ປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສະຫງວນ ແລະ ປ່າຜະລິດ¹¹.

ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງລວມມີ: ໂຄງການປູກໄມ້ ອຸດສາຫະກຳ, ໂຄງການປູກພືດອຸດສາຫະກຳ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ຊົນລະປະທານ, ໂຄງການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ງົວ, ຄວາຍ, ມ້າ ແລະ ອື່ນໆ, ໂຄງການລ້ຽງ ສັດ ປີກ, ໂຄງການລ້ຽງແຂ້, ໂຄງການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃນກະຊັງ ຕາມລຳແມ່ນ້ຳໂຄງ ການລ້ຽງ ປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃນໜອງ ແບບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ໂຄງການລ້ຽງໝູ.

3) ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງ

ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແມ່ນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳກ່ຽວກັບກິດຈະການໂຮງງານ ຊຶ່ງໝາຍເຖິງການປ່ຽນແປງ ວັດຖຸດິບ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງສຳເລັດຮູບຈາກສະພາບເດີມ ໄປສູ່ຜະລິດ ຕະພັນໃໝ່ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຄື່ອງຈັກ ຫຼື ແຮງງານຄົນຢູ່ໃນໂຮງງານ ຫຼື ສະຖານທີ່ອອກແຮງງານ ໃດໜຶ່ງກໍໄດ້ຊຶ່ງຜະລິດຕະພັນເຫຼົ່ານັ້ນສາມາດນຳເອົາໄປຈຳໜ່າຍເປັນສິນຄ້າໄດ້¹². ຂະແໜງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງແມ່ນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນໃນຂະບວນການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ, ມີບົດບາດຕັດສິນໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ແມ່ນຂະແໜງໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເຊິ່ງລວມມີ: ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະ ການ ກ່ຽວກັບນ້ຳຕານ, ໂຮງງານດຳເນີນ ກິດຈະການກ່ຽວກັບອາຫານສັດ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບແປ້ງ ແລະ ຜະລິດ ຕະພັນຈາກແປ້ງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນຈາກນົມ, ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຮັກສາ ໝາກໄມ້ ແລະ ຜັກ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ຂັດ ແຕ່ງ ແລະ ຍ້ອມສີ ຂົນສັດ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບແຜ່ນແພ, ເສັ້ນດ້າຍ, ເສັ້ນໄຍ ແບບ ອຸດສາຫະກຳ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວ ກັບຜະລິດຕະພັນຢາສູບ, ໂຮງງານດຳ ເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ນ້ຳດື່ມອະນາໄມ, ໂຮງງານດຳ ເນີນ ກິດຈະການກ່ຽວກັບ ເຫຼົ້າ, ເຫຼົ້າ ແວງ, ເບຍ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບມາກາໂລນີ, ເສັ້ນໝີ່, ເຂົ້າປຸ້ນ ແລະ ຜະລິດ ຕະພັນ ລັກສະນະເປັນທາດແປ້ງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະ ການກ່ຽວກັບ ຫີບ, ກະເປົາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຄ້າຍຄືກັນເຊັ່ນ: ອານມ້າ ແລະ ບັງຫຽນ ບັງຄັບມ້າ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບການເອື້ອບ ແລະ ນວດໜັງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະ ການກ່ຽວກັບ ຜະລິດຕະພັນເກີບ ໜັງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ຜະລິດຕະພັນໄມ້ຫວາຍ, ເພື່ອງ ແລະ ວັດຖຸຈັກສານ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ໄມ້ປອກ, ໄມ້ບາງຜານ ເປັນແຜ່ນ ແລະ ອື່ນໆ, ໂຮງງານ ດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ເຫຍື້ອເຈ້ຍ, ເຈ້ຍ ແລະ ເຈ້ຍແຂງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການ

¹¹ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ເລກທີ06/ສພຊ ລົງວັນທີ 24 ທັນວາ 2007 ມາດຕາ 2.

¹² ກົດໝາຍວ່າອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ສະບັບເລກທີ 01/99/ສພຊ ລົງວັນທີ 3 ເມສາ 1999 ມາດຕາ 2.

ກ່ຽວກັບການພິມ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນເຄມີໃນຂັ້ນພື້ນຖານຍົກ
ເວີ້ນຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີທາດອາລູມີນຸມ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການ
ກ່ຽວກັບ ນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ (ເປໂຕຣຽບ), ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ສະບູກ້ອນ ແລະ
ສະບູຝຸ່ນ, ວັດຖຸພັນ ອະນາໄມ, ລ້າງຂັດຖູ, ນໍ້າຫອມ ແລະ ເຄື່ອງສຳອາງ, ໂຮງງານດຳເນີນ
ກິດຈະການກ່ຽວກັບ ການຢາ, ເຄມີພັນການແພດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຈາກຢາພື້ນເມືອງ,
ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ເຄມີພັນການກະ
ເສດ ອື່ນໆ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນ ປາຮາສະຕິກ, ໂຮງງານດຳເນີນ
ກິດຈະການກ່ຽວກັບແກ້ວ ແລະ ຜະລິດຕະພັນແກ້ວ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ຢາງ
ຍືດ, ຢາງພາລາ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນເຄມີພັນ ອື່ນໆ, ການ
ຫຼໍ່ຫຼອມຮີດດຶງເຫຼັດ ແລະ ເຫຼັກກ້າ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ໂລຫະປະເສີດ
ຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ໂລຫະທີ່ບໍ່ແມ່ນທາດເຫຼັກ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ເຫຼັກຂັ້ນຕົ້ນ,
ເຫຼັກ ແລະ ເຫຼັກປຸງແຕ່ງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບຊີມັງ, ປູນຂາວ ແລະ ປູນໂບກ,
ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບແຮ່ທີ່ບໍ່ແມ່ນໂລຫະອື່ນໆ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການ
ກ່ຽວກັບ ເຄື່ອງຮັບໃຊ້ໃນບ້ານເຮືອນທົ່ວອື່ນໆ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບໝໍ້ກຳເນີດ
ໄຟ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບຜະລິດຕະພັນໂລຫະ, ຖັງ, ອ່າງ, ໂຮງງານ
ດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ການຜະລິດໝໍ້ໄຟ ແລະ ຖ່ານໄຟສາຍ, ໂຮງງານດຳເນີນ
ກິດຈະການກ່ຽວກັບ ເຄື່ອງຈັກໄຟຟ້າ ແລະ ຊຸດເຄື່ອງອຸປະກອນໄຟຟ້າອື່ນໆ, ໂຮງງານດຳເນີນ
ກິດຈະການກ່ຽວກັບ ເຄື່ອງຮັບໃຊ້ທ້ອງການ, ໂຮງງານປະກອບລົດເກັ່ງ, ລົດລາກ ແລະ ເຄື່ອງ
ລົດລາກ ແລະ ລົດພວງໃດໜຶ່ງ, ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ອຸປະກອນການແພດ,
ເຄື່ອງວັດແທກຄວາມແມ່ນຍາ ແລະ ສາຍຕາ, ໂມງໃສ່ແຂນ ແລະ ໂມງໃຫ່ຍ, ໂຮງງານດຳເນີນ
ກິດຈະການກ່ຽວກັບ ວິທະຍຸ, ໂທລະທັດ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງສື່ສານ ແລະ ຊຸດເຄື່ອງມືຮັບ
ໃຊ້ການເຄື່ອນໄຫວບຳບັດ ແລະ ການບໍລິການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອອື່ນໆ, ການເກັບກັກສິ່ງເສດ
ເຫຼືອທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ການເກັບກັກຮັກສາສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ໂຮງງານດຳເນີນ
ກິດຈະການກ່ຽວກັບເພີນິເຈີ (ເຄື່ອງເຮືອນ), ໂຮງງານຜະລິດລົດຖີບ ແລະ ລໍ້ຮັບໃຊ້ຄົນພິການ,
ໂຮງງານດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບ ອາໄຫ່ລ ແລະ ສິ້ນສ່ວນລົດຍົນ ແລະ ເຄື່ອງຈັກທີ່
ກ່ຽວຂ້ອງ.

4) ຂະແໜງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ບໍລິການ

ຂະແໜງພື້ນຖານໂຄງລ່າງແມ່ນນຂະແໜງໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງ
ແວດລ້ອມເຊິ່ງລວມມີ: ໂຄງການຖິ້ມບິງ, ແມ່ນ້ຳ, ຄອງລະບາຍນ້ຳທີ່ຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່
ສາທາລະນະ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງເຮືອນພັກລວມໝູ່, ບ້ານຈັດສັນ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງສະໜາມກໍ່ອບ,
ໂຄງການກໍ່ສ້າງສະໜາມກິລາຄົບວົງຈອນ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງສາງນ້ຳມັນ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ແລະ

ພັດທະນາເຂດອຸດສາຫະກຳ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງທາງຜ່ານເຂດປ່າໄມ້(ປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຜະລິດ) ແລະ ເຂດອະນຸລັກຊີວະນານາພັນທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີແລວທາງ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ໂຮງງານບຳບັດນໍ້າເປື້ອນຈາກຕົວເມືອງ, ໂຮງໝໍ ແລະ ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງຄອງລະບາຍນໍ້າເປື້ອນ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງແລະ ພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໃໝ່ (ເສັ້ນທາງຫຼວງ ແຫ່ງຊາດ, ແຂວງ, ເມືອງ ,ຊົນນະບົດ, ທາງຫຼວງພິເສດ), ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຮງແຮມຄົບວົງຈອນການພັດທະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ພັກຜ່ອນ ໃນສວນອຸດທິຍານແຫ່ງຊາດ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຮງງານນຳໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອຄືນໃໝ່, ໂຄງການກໍ່ສ້າງເຕົາເຜົາ ສິ່ງເສດເຫຼືອ , ໂຄງການກໍ່ສ້າງສິ່ງເສດເຫຼືອເຕົາເຜົາ ສິ່ງເສດເຫຼືອຕ່າງໆ, ໂຄງການທີ່ນຳໃຊ້ສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດເນື້ອທີ່ ທີ່ມີຜົນສະທ້ອນ ທາງລົບຕໍ່ເຂດປົກ ປ້ອງທຳມະຊາດ,ເຂດອະນຸລັກຊີວະນານາພັນທຳມະຊາດ ,ເຂດຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ, ເຂດທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ຈາກອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ຕະນ່າງໂທລະຄົມ ມະນາຄົມ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງທ່າເຮືອ, ໂຄງການຄົມມະນາຄົມທາງນໍ້າ (ການ ປັບປຸງຄອງເດີນເຮືອ ຕາມລຳແມ່ນໍ້າຂອງ), ໂຄງການກໍ່ສ້າງປ້ອງກັນ ຕາຝັ່ງເຈື່ອນ, ໂຄງການ ກໍ່ສ້າງສະໜາມຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງສະໜາມຖິ້ມສິ່ງເສດ ເຫຼືອທາງອຸດສາຫະກຳ, ໂຄງການກໍ່ສ້າງສະໜາມຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອທາງ ອຸດສາຫະກຳ

5) ຂະແໜງແຮ່ທາດ

ຂະແໜງແຮ່ທາດ ແມ່ນຂະແໜງໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງລວມມີ: ໂຄງການດູດຫີນ, ຊາຍຢູ່ໃນນໍ້າ, ການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງນໍ້າໃຕ້ດິນ ເຂົ້າໃນວຽກງານ ອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກຳ ແລະ ຕົວເມືອງ, ການຂຸດເຈາະຫີນ ແລະ ຂົບຫີນ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ວັດຖຸດິບຮັບໃຊ້ ການກໍ່ສ້າງ(ດິນ,ຫີນ,ຊາຍ) ຢູ່ເທິງໜ້າດິນ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ໂຄງ ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ແຮທາດທີ່ນຳໃຊ້ສານເຄມີອັນຕະລາຍ, ໂຄງການປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ແຂງ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນນໍ້າໃຕ້ດິ, ໂຄງການນຳໃຊ້ນໍ້າໜ້າດິນ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນນໍ້າແຮ່ທຳມະ ຊາດ (ນໍ້າໜ້າດິນ ແລະ ໃຕ້ດິນ) ເພື່ອອຸປະໂພກ ແລະ/ຫຼື ບໍລິໂພກ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ໂດຍນຳໃຊ້ສານເຄມີ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນນໍ້າມັນ ແລະ ອາຍແກສ ທຳມະຊາດ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ນໍ້າແຮ່ທຳມະຊາດ (ນໍ້າ ໜ້າດິນ ແລະ ໃຕ້ດິນ) ສຳລັບອາບ,ໃຊ້ບຳບັດທາງການແພດ(ໂລກຜິວ ໜັງ) ແລະອື່ນໆ

ປະເພດໂຄງການຕາມບັນຊີໂຄງການລົງທຶນທີ່ຈະຕ້ອງດຳເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ດຳເນີນປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເຊິ່ງມີລາຍລະອຽດສານຊ້ອນທ້າຍ¹³.

¹³ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນ ທີ່ຈະຕ້ອງ ດຳເນີນການສຶກສາ ສິ່ງແວດ ລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 697/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010.

2.2. ຫຼັກການທົ່ວໄປໃນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການທົ່ວໄປດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- 1). ບັນດາໂຄງການລົງທຶນທີ່ຈັດຢູ່ໃນກຸ່ມທີ 1 ແລະ ກຸ່ມທີ 2 ລວມທັງໂຄງການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 6 ຂໍ້ 2 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ກ່ອນເຊັນສັນຍາສຳປະທານ ຫຼື ສັນຍາຊຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ຫຼື ດຳເນີນການກໍ່ສ້າງ ຫຼື ກ່ອນການອອກໃບອະນຸຍາດດຳເນີນກິດຈະການ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເສຍກ່ອນ;
 - 2). ການດຳເນີນຂະບວນການ ການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງດຳເນີນໂດຍບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ຫຼື ທີ່ປຶກສາທີ່ໄດ້ຮັບການຂຶ້ນທະບຽນຈາກອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເທົ່ານັ້ນ. ການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງປະກອບມີການສຶກສາຫຼາຍທາງເລືອກເພື່ອຄັດເລືອກເອົາທາງທີ່ດີທີ່ສຸດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ວັດຖຸບູຮານ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີ; ການວາງແຜນແກ້ໄຂຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ; ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອື່ນໆ ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລືໃນຂັ້ນຕ່າງໆ ແລະ ການກຳນົດງົບປະມານໃຫ້ພຽງພໍ;
 - 3). ຕ້ອງຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນຕ່າງໆ, ກັບຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອື່ນໆໃນຂະບວນການສ້າງ ແລະ ທົບທວນບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ສັງຄົມຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
 - 4). ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງໃຫ້ການບໍລິການ ດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງດຳເນີນການດັ່ງນີ້:
 - ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາພາຍໃນຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນດຳເນີນການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ້ ແລະ ຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ;
 - ທີ່ປຶກສາພາຍໃນຕ້ອງລົງທະບຽນເປັນທີ່ປຶກສາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມນຳ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
 - ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ຫຼື ທີ່ປຶກສາຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດດຳເນີນການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ປະເທດໃດໜຶ່ງມາແລ້ວ ຕ້ອງລົງທະບຽນດຳເນີນການບໍລິການດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ນຳ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຕ້ອງຮັບຜິດຊອບດັ່ງນີ້:
- ຄວາມຖືກຕ້ອງຊັດເຈນທາງດ້ານຂໍ້ມູນ ຂອງບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຕົນ;

- ຕ້ອງມີການໃຊ້ຈ່າຍໃນຂະບວນການສ້າງ ແລະ ທົບທວນບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ລວມທັງມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ;

- ໃນກໍລະນີການລົງທຶນໃໝ່ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ໂຄງການລົງທຶນອື່ນ, ຕ້ອງປະເມີນຜົນກະທົບແບບສະສົມ (Cumulative Impact Assessment) ໂດຍປະສານສົມທົບກັບໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ;

- ໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີທ່າອ່ຽງກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຂ້າມຊາຍແດນ (Transboundary Environmental Impact Assessment)

5). ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ທົບທວນບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີໜ້າທີ່ຕິດຕາມກວດກາ ຜົນຈາກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການລົງທຶນ ໂດຍອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີໜ້າທີ່ຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ¹⁴.

2.3. ຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຂັ້ນຕອນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (ກຸ່ມທີ 1) ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຸ່ມທີ 2) ລວມທັງການພິຈາລະນາຮັບຮອງບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວົງຈອນໂຄງການລົງທຶນໂດຍສອດຄ່ອງກັບບັນດາກົດໝາຍ ຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.¹⁵

2.3.1. ການກັ່ນຕອງໂຄງການລົງທຶນ

ຂັ້ນຕອນຂອງການກັ່ນຕອງໂຄງການລົງທຶນຕ້ອງປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1). ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການລົງທຶນຕ້ອງນຳໃຊ້ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນ ຊຶ່ງໄດ້ແບ່ງເປັນກຸ່ມທີ 1 ແລະ ກຸ່ມທີ 2 ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການກຳນົດວ່າໂຄງການທີ່ສະເໜີມານັ້ນນອນໃນກຸ່ມໃດ,

¹⁴ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 4

¹⁵ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 5

ແລ້ວດຳເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມອີງຕາມປະເພດ ແລະ ຂະໜາດຂອງໂຄງການລົງທຶນ ໃນກຸ່ມທີ 1 ແລະ ກຸ່ມທີ 2 ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ຂັ້ນຕອນການອະນຸມັດຂໍລົງທຶນຂອງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ.

2). ສຳລັບໂຄງການລົງທຶນທີ່ບໍ່ຢູ່ໃນກຸ່ມທີ 1 ຫຼື ກຸ່ມທີ 2 ເທິງນີ້ແຕ່ມີທ່າອ່ຽງສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສິ່ງຄົມ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຕ້ອງສະເໜີເອກະສານໂຄງການລົງທຶນ ມາຍັງອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ ອຊນສ) ເພື່ອພິຈາລະນາກັນຕອງເຊັ່ນກໍລະນີດັ່ງນີ້:

- ໂຄງການລົງທຶນທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ນອນໃນກຸ່ມທີ 1 ຫຼື ກຸ່ມທີ 2 ແຕ່ຄາດຄະເນວ່າຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ມີຜົນກະທົບແບບສະສົມ ຫຼື ຜົນກະທົບຂ້າມຊາຍແດນ;

- ໂຄງການລົງທຶນທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນກິດຈະການແລ້ວແຕ່ມີການຂະຫຍາຍ, ເພີ່ມກຳລັງການຜະລິດ ຫຼື ມີການປ່ຽນແປງຂະບວນການຜະລິດ;

- ໂຄງການລົງທຶນທີ່ຄາດຄະເນວ່າຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ເຂດປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າຜະລິດ, ເຂດອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ ຫຼື ເຂດມໍລະດົກທາງວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດ ແລະ ເຂດຫວງຫ້າມອື່ນໆ.

3). ອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດຳເນີນການກັນຕອງໂຄງການລົງທຶນແລະແຈ້ງຜົນການ ພິຈາລະນາເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການພາຍໃນ 15 ວັນລັດຖະການຕາມກໍລະນີ ໃດໜຶ່ງດັ່ງນີ້:

- ໂຄງການລົງທຶນ ຕ້ອງດຳເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ;
- ໂຄງການລົງທຶນ ຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ໂຄງການລົງທຶນບໍ່ຕ້ອງດຳເນີນການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

2.3.2. ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ

ໝາຍເຖິງການສຶກສາ, ສຳຫຼວດ ແລະ ຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມອັນຕົ້ນຕໍຂອງໂຄງການ ລວມທັງຜົນກະທົບທີ່ຄາດຄະເນວ່າຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການຖ້າຫາກບໍ່ມີມາດຕະການປົກປ້ອງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນ. ການເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເກັບກຳຈາກຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ, ຂໍ້ມູນຈາກໂຄງການທີ່ມີລັກສະນະ, ສະຖານທີ່ຄ້າຍຄືກັນ, ໃກ້ຄຽງກັນ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການລົງທຶນສະໜາມຕົວຈິງ.¹⁶

¹⁶ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010ມາດຕາ 2.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ບັນຫາສັງຄົມຕົ້ນຕໍ ທີ່ຕິດພັນກັບການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນມີ: ບົດບາດຍິງ - ຊາຍ, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້ລວມທັງກຸ່ມຄົນຜູ້ທຸກຍາກອື່ນໆ. ຈຸດປະສົງຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ແມ່ນເພື່ອປະເມີນຂອບເຂດຂອງບັນຫາສັງຄົມໃນໂຄງການ ແລະ ກຳນົດຄວາມຕ້ອງການເພື່ອເຮັດການສຳຫຼວດລະອຽດ ແລະ ເປັນເອກະສານທີ່ຕ້ອງໄດ້ປະກອບໃນໄລຍະກະກຽມໂຄງການ. ນອນນັ້ນ, ຍັງຕ້ອງກຳນົດເພີ່ມເຕີມວ່າມີບັນຫາສັງຄົມໃດ ທີ່ສາມາດລວມເຂົ້າກັນໄດ້ ຫຼື ຈັດເຂົ້າໃນເອກະສານດຽວສະເພາະ ຕົວຢ່າງ: ນອກຈາກບັນຫາກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການລົງທຶນແລ້ວ, ຖ້າມີບັນຫາຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ໃນໂຄງການ ແຜນການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຈະປະກອບມີ: ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ ເຂົ້າເປັນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ. ກົງກັນຂ້າມ, ຖ້າໂຄງການມີບັນຫາກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນໜ້ອຍ, ແຕ່ພັດມີບັນຫາກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າຫຼາຍເອກະສານຕົ້ນຕໍ ຈະເປັນແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າ ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຈະໄດ້ຊີ້ແຈງໃຫ້ເຫັນວ່າໂຄງການສາມາດແກ້ໄຂຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຍິງຊາຍ, ມີບັນຫາ ຫຼື ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ - ຊາຍຫຼາຍຂຶ້ນທັງໝົດນີ້ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ການປະເມີນບັນຫາບົດບາດ ຍິງ - ຊາຍໃນໄລຍະເວລາ ການອອກແບບໂຄງການເພື່ອສ້າງແຜນດຳເນີນງານສະເພາະ ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້. ການລວມເອົາບັນຫາສັງຄົມເຂົ້າໃນເອກະສານສະບັບດຽວກັນໄດ້ ຖືວ່າເປັນການດີທີ່ສຸດ ໃນຂັ້ນຕອນການກະກຽມໂຄງການ, ໂດຍສະເພາະການສຳຫຼວດ, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ກົນໄກເພື່ອສັງລວມເອົາບັນຫາດ້ານສັງຄົມເຂົ້າກັນ ແມ່ນຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຕາມແຕ່ລະໂຄງການ ແລະ ຄວນແມ່ນນັກສັງຄົມວິທະຍາ ຫຼື ຊ່ຽວຊານດ້ານວິຊາການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນທີ່ເຮັດວຽກໃນໂຄງການເທົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ປະເມີນບົນພື້ນຖານແຕ່ລະກໍລະນີໃນໄລຍະເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ.¹⁷

ໃນໄລຍະດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເກັບກຳໄດ້ຈາກການລົງຢ້ຽມຢາມພາກສະໜາມໃນເຂດເປົ້າໝາຍ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍຈະເປັນພື້ນຖານ ສຳລັບການຕີລາຄາປະເພດຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມລະອຽດທີ່ຕ້ອງການຂອງການວິໄຈ ແລະ ການປະກອບເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອກຳນົດບັນຫາສັງຄົມໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ລວມທັງບັນຫາຄວາມສ່ຽງດ້ານສັງຄົມທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ຈາກໂຄງການ ເຊິ່ງອາດມີຄວາມຈຳເປັນເກັບກຳຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບລະດັບ ແລະ ຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບທີ່ອາດ

¹⁷ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 699/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010 ໜ້າ 10 - 11.

ເກີດຂຶ້ນກັບທຸກຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້ ຊຶ່ງໄດ້ສະເໜີຫຼາຍດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆທີ່ ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳ ແລະ ແບບຟອມສະຫຼຸບທີ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ພາຍຫຼັງສຳເລັດການສຶກສາຜົນກະທົບ ຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ. ໃນນັ້ນ, ໄດ້ກວມເອົາທັງບັນຫາຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆດ້ານສັງຄົມ ຊຶ່ງອາດເກີດ ຂຶ້ນກັບຄອບຄົວທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍເຮືອນຊານຍ້ອນໂຄງການ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເກັບກຳໄດ້ ຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ການຕັດສິນໃຈງ່າຍຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບຄວາມຈຳເປັນທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ທຶນຮອນ ເພື່ອດຳ ເນີນການສຶກສາເພີ່ມເຕີມ ໃນການກະກຽມໂຄງການ.

ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນຕ້ອງມີຊ່ຽວຊານດ້ານການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະ ຊາຊົນ ຫຼື ຊ່ຽວຊານດ້ານສັງຄົມວິທະຍາທີ່ມີປະສິບການໃນວຽກງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີມງານສຶກສາ ລວມທັງວຽກງານຕ່າງໆໃນໄລຍະກະກຽມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການ¹⁸

ຫຼັງຈາກເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດການວິໄຈຂໍ້ ມູນຂ່າວສານທີ່ເກັບກຳໄດ້ ເພື່ອກຳນົດປະເພດ, ລະດັບ ແລະ ຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບ ແລະ ທັງກຳນົດລະດັບການສຳຫຼວດທີ່ຈຳເປັນໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປຂອງໂຄງການ.

- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ: ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງມີການ ດຳເນີນ ຂະບວນການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ. ໃນຂັ້ນຕອນການ ເຮັດບົດວິໄຈໂຄງການຄວນປະເມີນວ່າໂຄງການໃດ ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືຢ່າງເໝາະສົມ ແລ້ວ ຫຼື ບໍ່ ກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ແລະ ປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ໄດ້ ພິຈາລະນາບັນດາຄຳຄິດເຫັນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຈາກການປຶກສາຫາລືຄວນກວມເອົາທັງບັນດາຂໍ້ ແນະນຳຕ່າງໆເພື່ອປັບປຸງຂະບວນການດຳເນີນການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງມວນຊົນໃນເມື່ອໂຄງ ການມີຄວາມຄືບໜ້າໄປ.

- ລະດັບຂອງຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ: ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳໄດ້ ຈາກການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຈະເປັນພື້ນຖານໃນການກຳນົດລະດັບຄວາມຮຸນແຮງຂອງຜົນກະທົບ, ລະດັບ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການສຳຫຼວດ ແລະ ການບັນທຶກຂໍ້ມູນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ແຜນການຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນຈາກໂຄງການລົງທຶນ, ແຜນພັດທະນາ, ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແລະ ອື່ນໆ.

- ຜົນກະທົບຫຼາຍ ແລະ ໜ້ອຍ: ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ມາດຖານ ສຳລັບການກຳນົດລະດັບ ຂອງຜົນກະທົບເຊັ່ນ: ຫຼາຍ ແລະ ໜ້ອຍ ແມ່ນອີງໃສ່ຈຳນວນປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ໂຄງການ. ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບຫຼາຍຕ້ອງກະກຽມແຜນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນແບບ

¹⁸ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍ ຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 699/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010 ໜ້າ 11.

ລະອຽດຄົບຖ້ວນ. ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບໜ້ອຍ ຕ້ອງກະກຽມແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນແບບງ່າຍດາຍ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ກໍຖືວ່າພຽງພໍແລ້ວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຖືເອົາຈຳນວນປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເປັນປ່ອນອີງນັ້ນຍັງບໍ່ທັນແມ່ນການພິຈາລະນາລະດັບຂອງຜົນກະທົບທີ່ຊັດເຈນເທື່ອເຊັ່ນ: ກໍລະນີໂຄງການທີ່ສ້າງຜົນກະທົບໜ້ອຍຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ມີຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນແບບລະອຽດຄົບຖ້ວນ. ກົງກັນຂ້າມໂຄງການທີ່ສ້າງຜົນກະທົບຫຼາຍຕໍ່ຄອບຄົວທີ່ມີຈຳນວນໜ້ອຍ ຍ້ອນການສູນເສຍພື້ນຖານ ການຜະລິດທັງໝົດ ຫຼື ຊັບສິນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບພຽງສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ແຕ່ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ອີກຕໍ່ໄປ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍອອກໄປຈະໄດ້ເຮັດແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນແບບງ່າຍດາຍກໍເຫັນວ່າບໍ່ແທດເໝາະ ດັ່ງນັ້ນ, ມາດຖານການວິໃຈ ຕ້ອງພິຈາລະນາບໍ່ພຽງແຕ່ຂະໜາດຜົນກະທົບເທົ່ານັ້ນ ເຊັ່ນ: ຈຳນວນປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້, ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາເຖິງລະດັບຂອງຜົນກະທົບອີກ ເຊັ່ນ: ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ຄວາມເປົາບາງ.

- ຜົນກະທົບ ຕໍ່ຊັບສິນດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງທາງສາສະໜາ: ໃນກໍລະນີທີ່ມີຜົນກະທົບໃດໜຶ່ງຕໍ່ພື້ນຖານດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງດ້ານສາສະໜາເຊັ່ນ: ວັດວາອາຮາມ, ສິ່ງສັກສິດ ແລະ ອື່ນໆ. ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງທົບທວນຕົວຊີ້ວັດຂອງການອອກແບບ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງຜົນກະທົບທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ໂຄງສ້າງດັ່ງກ່າວ. ການປົກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການຄວນຍາດແຍ່ງເອົາຄວາມຄິດຄວາມຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຕໍ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວ.

- ການສ້າງ ແລະ ການທົບທວນຄືນແຜນວຽກ: ອີງໃສ່ການລົງສຳຫຼວດເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີຄວາມເສຍຫາຍ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົດລາຍງານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ, ບົດລາຍງານການປະເມີນການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນທີ່ເສຍຫາຍ, ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າ. ພ້ອມນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນວຽກເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ອົງການຮັບຜິດຊອບໂຄງການ ພິຈາລະນາແຜນວຽກລວມທັງງົບປະມານສຳລັບການສ້າງບົດລາຍງານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.

ຫຼັງຈາກການວິໃຈໂຄງການ ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາພາກສະໜາມອັນຈຳເປັນ ແລະ ສຳຫຼວດຂໍ້ມູນພື້ນຖານຕາມຜົນການວິໃຈໂຄງການທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກມາ ກ່ອນທີ່ຈະລົງດຳເນີນວຽກ ພາກສະໜາມ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງຂະບວນການປະຊາສຳພັນເພື່ອອະທິບາຍເຖິງ ອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ, ປະເພດຜົນກະທົບ, ເນື້ອໃນ ແລະ ກຳນົດເວລາໃນການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີ ຫຼື ການ

ສຳຫຼວດ ເພື່ອໄດ້ຂໍ້ມູນພື້ນຖານອື່ນໆ.¹⁹

2.3.3.ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ

ເວລາໃດຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນເຮັດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດໃນ ໄລຍະກະກຽມໂຄງການ ຖ້າການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ໄດ້ຊີ້ແຈງໃຫ້ເຫັນວ່າຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການ ມີຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ລວມທັງມີຜົນກະທົບທາງອ້ອມ ຕໍ່ການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຢູ່ອ້ອມແອ້ມໂຄງການ ແລະ ມີຜົນກະທົບຕ່າງໆຕໍ່ຊົນເຜົ່າ.²⁰

ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ ແມ່ນວິທີການໜຶ່ງ ທີ່ລວມເອົາການວິໄຈ ບັນຫາ ທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ເຂົ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ເຖິງວ່າ ຄຳນິຍາມບໍ່ທັນເປັນເອກະພາບກັນກໍຕາມ, ແຕ່ກໍມີ ຄວາມເຫັນດີນຳກັນ ທາງດ້ານຫຼັກການ ວ່າການສຶກສາຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ ແມ່ນຂະບວນການວິໄຈ (ການຄາດຄະເນ, ການຕີລາຄາ ແລະ ການສະທ້ອນກັບ) ແລະ ຄຸ້ມ ຄອງຜົນສະທ້ອນທີ່ຕາມມາ ທັງໂດຍເຈດຕະນາ ແລະ ບໍ່ເຈດຕະນາ, ແຜນການ, ໂຄງການ) ແລະ ຂະບວນການປ່ຽນແປງ ທາງສັງຄົມທີ່ຕາມມາ ແນໃສ່ສ້າງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຄົນທາງດ້ານ ຊີວະກາຍຍະພາບໃຫ້ຍືນຍົງຂຶ້ນໄປເລື້ອຍໆ.

ການດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ ສາມາດຍົກສູງທາງດ້ານຄຸນ ນະພາບໃນການລົງທະບຽນ, ຍົກຜົນໄດ້ທາງດ້ານເສດຖະກິດສູງຂຶ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ໂຄງການໄດ້ ຮັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຫລາຍຂຶ້ນ ຍ້ອນໂຄງການໄດ້ມີການແກ້ໄຂຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົນ ໃນທ້ອງຖິ່ນ. ຜົນຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ ແມ່ນການກຳນົດຮູບຖານຂໍ້ ມູນທາງດ້ານສັງຄົມ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນອີງໃນການສົມທຽບກັບ ການປ່ຽນແປງຍ້ອນການເຄື່ອນໄຫວ ວຽກງານຕ່າງໆ ໃນອະນາຄົດ.

- ໜ້າທີ່ຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ, ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດມີ 3 ໜ້າທີ່ສະເພາະຄື:

- 1). ປະເມີນບັນຫາ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນໂຄງ ການຊຶ່ງຕ້ອງມີການລົງທຶນແບບມີເປົ້າໝາຍ ແລະ ການຊອກຮູ້ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຫຼັກໃນສັງຄົມ ແລະ ສາຍພົວພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

¹⁹ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍ ຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 699/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010 ໜ້າ 11 - 14.

²⁰ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 2.

2). ຊ່ວຍໃນການອອກແບບ ສຳລັບການບໍລິການດ້ານສັງຄົມ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃນການ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ເພື່ອບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ວຽກງານ ວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3). ຊ່ວຍໃນການສ້າງຍຸດທະສາດທາງດ້ານສັງຄົມທີ່ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບໃຫ້ມີ ຫລາຍພາກສ່ວນມີສ່ວນຮ່ວມ. ຍ້ອນໜ້າທີ່ສຳຄັນດັ່ງກ່າວນີ້, ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແບບລະອຽດຈຶ່ງ ຖືວ່າເປັນ ການຊອກຫາຈຸດບົກພ່ອງຂອງການພັດທະນາ (ໝາຍຄວາມວ່າ ຜົນກະທົບ) ເປົ້າໝາຍ ຂອງການພັດທະນາ (ເຊັ່ນ: ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ), ແລະ ຂະ ບວນການໃນການພັດທະນາ (ຕົວຢ່າງ: ການເຂົ້າຮ່ວມ, ການສ້າງຄວາມສາມາດ), ແລະ ດັ່ງ ນັ້ນ ຈຶ່ງຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ເພື່ອຊ່ວຍຊຸມຊົນ ໃນການ ກຳນົດບຸລິມະສິດຂອງເຂົາເຈົ້າທາງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ຖືວ່າເປັນຂະບວນການ ເພື່ອສັງ ລວມເອົາບັນຫາສັງຄົມເຂົ້າໃນໂຄງການພັດທະນາ.

ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ເປັນກອບດຳເນີນງານລວມອັນໜຶ່ງ ຊຶ່ງ ກວມເອົາທັງໝົດ ຜົນກະທົບຕ່າງໆ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ມະນຸດລວມທັງຜົນກະທົບຕໍ່ທັດສະນີຍະ ພາບ ແລະ ຄວາມສວຍງາມຂອງທຳມະຊາດ, ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດຖຸບູຮານ ແລະ ວັດທະນະ ທຳ, ຜົນກະທົບທາງດ້ານປະຊາກອນ ແລະ ຊຸມຊົນ, ດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ເສດຖະກິດ, ການປະເມີນບົດບາດຍິງຊາຍ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ, ສິດທິຂອງຊົນເຜົ່າ, ຜົນກະທົບດ້ານ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເມືອງ, ການປະເມີນຄວາມທຸກຍາກ, ບັນຫາກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນ (ຄວາມສາມາດເຂົ້ານຳໃຊ້ ແລະ ການມີກຳມະສິດຕໍ່ຊັບພະຍາກອນ) ແລະ ຜົນກະທົບຂອງ ສິ່ງດັ່ງກ່າວຕໍ່ສັງຄົມ.²¹

ຂອບເຂດການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດມີດັ່ງນີ້:

1). ສະພາບລັກສະນະທົ່ວໄປທາງດ້ານເສດຖະກິດ - ສັງຄົມໃນເຂດໂຄງການເຊິ່ງລວມມີ 4 ອົງປະກອບຍ່ອຍດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຜົນກະທົບຕໍ່ກິດຈະກຳທາງດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທຳມາ ຫາກິນຂອງ ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ຈຸດປະສົງແມ່ນເພື່ອເກັບກຳສະພາບຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍແຍກອອກຕາມເກນອາຍຸ, ເພດ, ຊົນເຜົ່າ, ໂຄງການປະກອບທາງ ດ້ານສັງຄົມ, ອາຊີບ ແລະ ປະເພດການອອກແຮງງານ, ແຫຼ່ງລາຍຮັບ (ລວມທັງ ການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ) ກິນໄກກ່ຽວກັບ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ສິດເປັນເຈົ້າຂອງ, ຄວາມ

²¹ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍ ຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 699/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010 ໜ້າ 16 - 17.

ສາມາດນຳໃຊ້ການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານສັງຄົມ (ຄື: ສາທາລະນະສຸກ, ການສຶກສາ, ການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ສິນເຊື່ອ); ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ທຳມະຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສ້າງຍຸດທະສາດດ້ານການ ພັດທະນາ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການກຳນົດຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຕໍ່ສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະ ທຳ ແລະ ການທຳມາຫາກິນຂອງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

- ຜົນກະທົບຕໍ່ການເຄື່ອນຍ້າຍເຂົ້າມາຢູ່ໃໝ່ຂອງປະຊາຊົນເຂດນອກໂຄງການ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນອານາຄົດ. ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການກ່ຽວກັບບັນຫາການເຄື່ອນຍ້າຍເຂົ້າມາຢູ່ໃໝ່ ແລະ ການ ຂະຫຍາຍຂອງປະຊາຊົນມາຈາກເຂດອື່ນພາຍໃນແຂວງທີ່ໂຄງການຕັ້ງຢູ່, ການ ຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງຊຸມຊົນ, ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຕໍ່ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ (ໂດຍສະເພາະ ຊົນເຜົ່າ, ຊາວກະສິກອນ ແລະ ອື່ນໆ).

- ຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້, ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດ, ວິໄຈ ແລະ ມີ ມາດຕະການແກ້ໄຂຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຢ່າງເໝາະສົມຕໍ່ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງ ໄດ້ເຊັ່ນ: ຊົນເຜົ່າ, ແມ່ຍິງ, ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ສູງອາຍຸ. ການ ສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດຕ້ອງມີການວິໄຈບົດບາດຍິ່ງຊາຍ, ຕ້ອງໄດ້ສຶກສາລົງ ເລີກກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ບັນຫາກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສາມາດໃນ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປະຊາຊົນ, ການຍົກຍ້າຍຄົນທາງນອກເຂົ້າມາຢູ່ ເຂດໂຄງການ, ມົນລະພິດທາງອາກາດ ແລະ ສຽງດັງ ແລະ ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດຕິດ ແປດຕ່າງໆ (ລວມທັງໂລກເອດ), ຜົນກະທົບວິໄຈຈາກການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບ ລະອຽດ ຕ້ອງເປັນຍຸດທະຍາດ ເພື່ອກຳນົດມາດຕະການແກ້ໄຂ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງ ລົບໃຫ້ມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ.

- ຜົນກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ອີງໃສ່ຜົນກະທົບທີ່ ອາດເກີດຂຶ້ນ ທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ, ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ຕ້ອງມີການກຳນົດມາດຕະຖານເພື່ອຊ່ວຍໃນການສ້າງຍຸດທະຍາດດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ແມ່ນສ້າງຍຸດທະສາດກ່ຽວກັບການຈັດສັນຜົນປະໂຫຍດຢ່າງເປັນທຳ ຈາກການ ພັດທະນາໂຄງການ, ໂດຍສະເພາະເຮັດໃຫ້ມີຜົນດີຫລາຍທີ່ສຸດຕໍ່ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ.

2). ການວິໄຈກ່ຽວກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ: ຕ້ອງມີການປຶກສາຫາລືກັບບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ ແລະ ນຳເອົາຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ຕີລາຄາໂຄງການຢ່າງແທ້ ຈິງ, ອີງປະກອບຕົ້ນຕໍ ຂອງການວິໄຈ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມມີຄື:

- ກຳນົດບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕົ້ນຕໍ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນໂຄງການແຕ່ລະດ້ານ (ເຊັ່ນ: ອົງການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ກຸ່ມຕ່າງໆຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ);

- ອະທິບາຍກ່ຽວກັບອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຊຸມຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ພົວພັນກັບບັນຫາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີບົດບາດຕໍ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງໂຄງການ;
- ກຳນົດພາລະບົດບາດການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການທີ່ກຳລັງເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃນລະດັບບ້ານ ແລະ ລະດັບເຂດ ເຊິ່ງມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈຂອງຊຸມຊົນເນື່ອງຈາກວ່າສິ່ງດັ່ງກ່າວຈະສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ວຽກງານຂອງໂຄງການ;
- ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດຂອງທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວກັບການເຂົ້າຮ່ວມໃນການວາງແຜນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຊີ້ນຳ ແລະ ການຕີລາຄາໂຄງການ, ວິທີການວິໄຈຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຄວາມມີການສຳພາດແບບມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ການສົນທະນາເປັນຈຸແບບມີຈຸດສຸມ ກັບຊຸມຊົນ ແລະ ບຸກຄົນຕ່າງໆ.

3). ການວິໄຈດ້ານການຈັດຕັ້ງ: ແມ່ນການວິໄຈທີ່ກວມເອົາທັງສະຖາບັນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການລວມທັງບັນດາການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ທັງໃນລະດັບບ້ານ ແລະ ລະດັບເຂດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ຄວນລວມເອົາບັນຫາສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

- ກຳນົດບັນດາເງື່ອນໄຂພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ປັດໄຈ ແລະ ຂະບວນການຕ່າງໆ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ປະສິດທິຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆທາງດ້ານສັງຄົມ;
- ການປະເມີນຂອງອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາຂອງຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ) ໂດຍຮັບປະກັນວ່າອົງການຈັດຕັ້ງເຫຼົ່ານັ້ນມີຄວາມເຂົ້າໃຈ, ມີພັນທະ, ມີບຸກຄະລາກອນ, ມີທຶນຮອນ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດ້ານສັງຄົມ ທີ່ຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງພວກຕົນ;
- ການປະເມີນຄວາມສາມາດຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ອົງການຮັບຜິດຊອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃນດ້ານການດຳເນີນງານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານໂຄງການ, ລວມທັງກຳນົດບັດບາດຕະການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆເພື່ອປັບປຸງຄວາມສາມາດທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ;
- ຂໍ້ສະເໜີ, ຄຳແນະນຳ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ແນໃສ່ຍົກສູງການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມ, ການວິໄຈດ້ານການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງລວມເອົາວຽກງານການປະເມີນບົດບາດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງໃນລະດັບຊຸມຊົນໃນການຕັດສິນບັນຫາຂອງຊຸມຊົນ;

4). ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ແລະ ການປຶກສາຫາລື: ຂະບວນການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕົ້ນຕໍ (ລວມທັງສະມາຊິກ ຂອງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ), ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ນຳຊຸມຊົນແບບບໍ່ເປັນທາງການ

ລວມທັງຫົວໜ້າຝ່າຍສາສະໜາທີ່ມີບົດບາດຕັດສິນຊື່ຂາດໃນການບຸກລະດົມປະຊາຊົນ, ແນ ໃສ່ຍາດແຍ່ງເອົາຄວາມຄິດເຫັນຄຳເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການກຳນົດບັນຫາ ແລະ ບຸລິມະສິດ ຕ່າງໆ, ການສ້າງຍຸດທະສາດດ້ານການພັດທະນາ ເພື່ອຍົດສູງຄວາມເປັນເຈົ້າການ ແລະ ການ ຕັດສິນໃຈຂອງຊຸມຊົນ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຂະບວນການຮັບຮອງເອົາຄຳເຫັນ ແລະ ຮັບປະກັນການເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ. ຂະບວນການປົກສາຫາລື ທີ່ສາມາດຮັບປະກັນວ່າ ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການຕ້ອງເປັນທີ່ຮັບໄດ້ຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ຈະໄດ້ ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕ້ອງມີການກຳນົດ:

- ຄວາມຂັດແຍ່ງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສະເໜີແນວທາງແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງນັ້ນ;
- ກົນໄກສຳລັບການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນໃນການຈັດບຸລິມະສິດ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດວຽກງານພື້ນຟູ, ການຂະຫຍາຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງ ດ້ານສາທາລະນະ;
- ຂໍ້ສະເໜີ ແລະ ຄຳແນະນຳຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນ ກະທົບດ້ານລົບ, ໂດຍຜ່ານການປົກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕົ້ນຕໍກ່ຽວກັບບັນຫາຕົ້ນຕໍດ້ານ ສັງຄົມ.

ເມື່ອຮູ້ຂະໜາດຂອງບັນຫາສັງຄົມ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີການພິຈາລະນາ, ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ ສັງຄົມແບບລະອຽດ ຄວນມີລັກສະນະຍຸດທະສາດ ແລະ ເລືອກເຟັ້ນໂດຍເລີ່ມຕົ້ນຈາກ ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ກຳນົດບັນຫາສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການ ອອກແບບ, ການນຳສົ່ງ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບໂຄງການ.²²

2.4. ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

2.4.1. ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ

1). ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນຈະຕ້ອງແມ່ນບົດການສຶກສາໂດຍຫຍໍ້ ທີ່ຍົກໃຫ້ເຫັນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການທີ່ອາດ ເກີດຂຶ້ນຖ້າບໍ່ມີມາດຕະການປ້ອງກັນທີ່ເໝາະສົມ. ການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງ ຕົ້ນຕ້ອງມີການສຶກສາຂໍ້ມູນທີ່ສາມາດຈັດຫາໄດ້ຈາກລັດຖະບານ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈັດພິມ ຂອງບັນດາໂຄງການທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງ, ຂໍ້ມູນຈາກການສຳຫຼວດພາກສະ ໜາມ ໂດຍລວມ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ.

²² ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍ ຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 699/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010 ໜ້າ 17 - 20.

2). ເຈົ້າຂອງໂຄງການອາດດຳເນີນການ ສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນດ້ວຍ ຕົນເອງ ຫຼື ຈັດຫາທີ່ປຶກສາສວນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງເພື່ອດຳເນີນວຽກທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນແທນຕົນເອງ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວກົມ ຫລື ພະແນກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳແຂວງຈະເຫັນດີໃຫ້ເອົາທີ່ປຶກສາດັ່ງກ່າວ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ບົດລາຍງານຜົນຂອງການ ສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງເປີດເຜີຍໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງຜົນປະໂຫຍດດ້ານ ການເງິນໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມຂອງບັນດາທີ່ປຶກສາສ່ວນບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການ ຈັດຕັ້ງນັ້ນໆທີ່ໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນວຽກງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ.

3). ອີງໃສ່ຜົນຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງກະກຽມບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ພົວພັນກັບບັນຫາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

(ກ) ບົດສະເໜີແຜນການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ໜ້າວຽກທີ່ຕ້ອງເຮັດໃນການ ສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ.

(ຂ) ເນື້ອໃນຂອງບົດລາຍງານ ແລະ ການກຳນົດໜ້າວຽກທີ່ຕ້ອງເຮັດໃນການສຶກສາຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນຕ້ອງຖືກກຳນົດໂດຍຜ່ານຂະບວນການວິໄຈ ແລະ ອີງໃສ່ບັນ ດາບັນທຶກທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍກົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ.

4). ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງເປັນພາສາລາວ, ແຕ່ບົດລາຍງານທີ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງເຮັດເປັນສອງພາສາຄື: ພາສາລາວ ແລະ ພາສາອັງກິດ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງຍື່ນບົດລາຍງານຂອງຕົນໃຫ້ກົມ ຫລື ພະແນກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ຕັດສິນໃຈຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 11 ຂອງ ລະບຽບການ ສະບັບນີ້.²³

2.4.2. ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບແບບລະອຽດ

ວຽກງານການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນປະກອບ ດ້ວຍ:

- ການກະກຽມ ແລະ ການທົບທວນຄືນບັນດາເອກະສານໃນຫ້ອງການ;
- ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ;
- ການວິໄຈ ແລະ ການຂຽນບົດ;
- ການປະກອບເອກະສານ;

1). ການກະກຽມ ແລະ ການທົບທວນຄືນບັນດາເອກະສານໃນຫ້ອງການ:

²³ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳປຸງແຕ່ງໃນ ສປປ ລາວ ເລກທີ 1222/ອຫ ລົງວັນທີ 07 ທັນວາ 2005 ມາດຕາ 13 .

ການກະກຽມທີ່ດີ ແລະ ພຽງພໍສໍາລັບການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍໃນການບັນລຸຜົນທີ່ມີຄຸນະພາບ, ກິດຈະກຳຕົ້ນຕໍໃນນີ້ລວມມີ:

- ການທົບທວນຄືນແຜນພັດທະນາຕ່າງໆຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ແຜນພັດທະນາທີ່ລັດຖະບານໄດ້ວາງໄວ້;
- ການທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບ ສະພາບເງື່ອນໄຂເບື້ອງຕົ້ນຂອງຊຸມຊົນ, ສະພາບການຈັດຕັ້ງຂອງລັດເຂດໂຄງສ້າງລວມທັງຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມ;
- ການກຳນົດປະເດັນ ແລະ ບັນຫາຕ່າງໆຊຶ່ງຕ້ອງການກວດກາຕື່ມໃນໄລຍະເກົ່າຂໍ້ມູນຢູ່ພາກສະໜາມ, ການສຳພາດທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ສ່ວນຮ່ວມຕົ້ນຕໍ;
- ການເລືອກເຟັ້ນເອົາເປົ້າໝາຍ ສໍາລັບການສໍາຫຼວດຕົວແບບ ແລະ ວຽກສະໜາມ ໂດຍສະເພາະຈຳນວນການຈັດຕັ້ງເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດອື່ນໆຫລາຍຢ່າງ ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ຕົວແບບທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກຢ່າງລະອຽດແລ້ວ. ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກມາຕ້ອງເປັນຕົວແທນສິດຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສ່ວນໃຫຍ່ໃນລະດັບຕ່າງໆ ແລະ ມາຈາກເຂດຕ່າງໆ;
- ການກະກຽມວຽກສະໜາມ (ການສໍາຫຼວດຕົວແບບ) ໃນພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ກົດໄວ້ ແມ່ນຈະຕ້ອງກວມເອົາເປົ້າໝາຍ, ຂອບເຂດ, ວິທີການ ກ່ຽວກັບ ການປະເມີນທີ່ຈະນຳໃຊ້, ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຈະມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ຕາຕາລາງເວລາ, ການກຳນົດເວລາສຳພາດ, ກຳລັງຄົນ ແລະ ທຶນຮອນຕ່າງໆ ທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ທັງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຄາດໝາຍໄວ້;

2). ວຽກເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ: ວຽກພາກສະໜາມຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງປະກອບບັນດາກິດຈະກຳລຸ່ມນີ້:

- ການສ້າງຄຳຖາມກ່ຽວກັບ ບັນຫາສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບອົງປະກອບຍ່ອຍຂອງໂຄງການລວມທັງສິ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດເປັນບັນຫາຕົ້ນຕໍຜ່ານມາແລ້ວໃນຕອນຕົ້ນໆ (ຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນ, ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິທີການປຶກສາຫາລື ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ).
- ການສືບທະນາປຶກສາຫາລື ແລະ ການສຳພາດກຸ່ມຄົນທີ່ເປັນຈຸດສຸມ(ຕົວຢ່າງ: ກຸ່ມຜູ້ນຳໃຊ້ເສັ້ນທາງຕ່າງໆ, ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ) ເພື່ອຂໍຄວາມຄິດເຫັນນຳເຂົາເຈົ້າກ່ຽວກັບອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ, ຂໍ້ຈຳກັດ, ລະດັບຄວາມພໍໃຈ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ, ທັງຄວາມຮັບ ຮູ້ໂດຍລວມກ່ຽວກັບ ໂຄງການ;
- ການສືບທະນາປຶກສາຫາລືກັບພະນັກງານລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ ເພື່ອຊອກຫາເຫດຜົນຊຶ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຫຼື ຂັດຂວາງການເຂົ້າເຖິງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານສາທາລະນະຕະຫຼາດ ແລະ ໂອກາດການສ້າງລາຍຮັບອື່ນໆ ທັງຊອກຫາທຶນທາງ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ອື່ນໆ

ທີ່ອາດມີຢູ່ ແລະ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ຄວາມສົນໃຈໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ສັງຄົມ;

3). ການວິໄຈ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາ: ການວິໄຈຂໍ້ມູນຄວນສຸມໃສ່ຄວາມສຳຄັນໃນ ການດຳເນີນງານ. ມັນຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳເອົາຜົນຂອງການສຳຫຼວດ ແລະ ສຳພາດໄປ ສົນທະນາກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕົ້ນຕໍເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂໍ້ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳມາມີຄວາມ ໝາະສົມ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ເພື່ອຈະນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຈາກ ອົງການຮັບຜິດຊອບທີ່ຮ່ວມງານ).

4). ການປະກອບເອກະສານ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບ ລະອຽດ: ຜົນທີ່ຄາດໄວ້ຈາກການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ແມ່ນສ້າງເປັນບົດ ລາຍງານໂດຍມີເນື້ອໃນລະອຽດ ກ່ຽວກັບຜົນການສຳຫຼວດ. ບົດລາຍງານການສຶກສາຜົນ ກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ຫຼື ແຜນດຳເນີນງານດ້ານສັງຄົມຄວນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ກຳນົດຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ ແລະ ການອອກແບບໂຄງການໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ ດັ່ງກ່າວ. ບົດລາຍງານຄວນປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

- ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງໂຄງການ, ການກຳນົດຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກ ໂຄງການພ້ອມທັງສະພາບດ້ານສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ (ຈຸດພິເສດດ້ານສັງຄົມ - ວັດທະນາ ທຳ ແລະ ປະຊາຊົນ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊົນເຜົ່າ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ);
- ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບ ລະອຽດ, ລວມທັງຍຸດທະສາດ ແລະ ວິທີການຕ່າງໆທີ່ຈະນຳມາໃຊ້;
- ກຳນົດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ, ຄວາມຕ້ອງການ, ຄວາມກຽມພ້ອມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໂຄງການ, ການຕ້ອນບັນຫາເຂົ້າກັນລະຫວ່າງບຸລິມະສິດຕ່າງໆຂອງ ໂຄງການກັບຂອງກຸ່ມຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ;
- ການໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບບັນຫາສັງຄົມ ແລະ ຜົນກະທົບດ້ານເສດຖະ ກິດ-ສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ແກ້ໄຂ, ກຸ່ມຕ່າງໆຂອງຊຸມຊົນລວມທັງກຸ່ມຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້ (ເຊັ່ນ: ຄອບຄົວແມ່ຮ້າງນາງໜ້າຍ, ກຸ່ມຜູ້ທຸກຍາກ, ຄອບຄົວທີ່ມີຜູ້ຕິດໂລກເອດ, ແລະ ອື່ນໆ), ທີ່ອາດຖືກກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ບັນດາມາດ ຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມລົງໃຫ້ເລືອກ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການແຈກຢາຍຜົນປະໂຫຍດແບບສົນສ່ວນໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ ທຸກຍາກ ຈາກການລົງທຶນທີ່ໄດ້ສະເໜີມາ;
- ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງສຳຄັນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ ຊຶ່ງຄາດວ່າຈະມີ ບົດບາດສຳຄັນໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ພ້ອມລາຍລະອຽດຂອງ ໂຄງການປະກອບການຈັດຕັ້ງ, ສາຍພົວພັນດ້ານໜ້າທີ່ວຽກງານກັບການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ, ຄວາມ

ຊຳນານງານ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອ ຍົກສູງຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຊຳນານງານຂອງເຂົາເຈົ້າຂຶ້ນຕື່ມ;

- ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳສຳລັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆລວມທັງຊົນເຜົ່າ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າພວກ ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ປະຕິບັດຕາມພັນທະຂອງພວກເຂົາ ແລະ ເພື່ອສ້າງຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານໂຄງການ;

ແຜນດຳເນີນງານດ້ານສັງຄົມ ເປັນຜົນໄດ້ໂດຍກົງຂອງການສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມແບບລະອຽດ, ແຜນດັ່ງກ່າວຈະປະກອບດ້ວຍ; ພາກສະໜູນສັງຄົມ ກ່ຽວກັບ ການ ສຶກສາຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບລະອຽດ ພາກອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ອົງການ ຈັດຕັ້ງຕົ້ນຕໍຕ່າງໆ, ບັນຫາທີ່ເຫັນວ່າຈະສົ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຜູ້ທີ່ຖືກກະທົບຈາກໂຄງການ ຄຽງຄູ່ກັບພາກສ່ວນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍ (ການເວນຄືນທີ່ດິນແບບຊົ່ວຄາວ, ຄຸນນະພາບຂອງ ສາຍນໍ້າຕອນລຸ່ມສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ການປະມົງ, ຜົນກະທົບຊົ່ວຄາວຕໍ່ການສະໜອງນໍ້າກິນນໍ້າ ໃຊ້ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ອື່ນໆ). ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຕໍ່ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (ເຈົ້າຂອງໂຄງການ), ຕາຕະລາງເວລາ, ງົບປະມານ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ແຜນດຳເນີນງານດ້ານສັງຄົມຈະກວມເອົາບາງບັນຫາກ່ຽວກັບວຽກຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຊົນເຜົ່າຢູ່ນຳຈຳນວນໜຶ່ງກໍ່ຕາມ, ແຕ່ຈຸດສຸມແມ່ນຄວນເລັ່ງໃສ່ບັນຫາທີ່ ອາດຈະຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເອົາເຂົ້າຢ່າງພຽງພໍໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ຫຼື ແຜນ ພັດທະນາຊົນເຜົ່າ.²⁴

2.5.ການທົບທວນ ແລະ ການອະນຸມັດ ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມ.

2.5.1.ການທົບທວນບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ.

ການທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ ຕ້ອງດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1). ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຕ້ອງສົ່ງຄຳຮ້ອງພ້ອມດ້ວຍບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມຫຼັງຈາກກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຂັ້ນເມືອງຈຳນວນໜຶ່ງຊຸດ ໃຫ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອທົບທວນ ແລະ ພິຈາລະນາອອກໃບ

²⁴ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ວ່າດ້ວຍການທົກແທນຄ່າເສຍ ຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 699/ສນຍ.ອຊນສ ລົງວັນທີ 12 ພຶດສະພາ 2010 ໜ້າ 21 - 24.

ຍັງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ;

2). ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມດຳເນີນການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຄົບຖ້ວນຕາມຂອບເຂດໜ້າວຽກຂອງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ຕິດຕາມສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມສັງຄົມພາຍໃນ 15 ວັນລັດຖະການ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການເປັນລາຍລັກອັກສອນດັ່ງນີ້:

- ໃນກໍລະນີບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມທາກຖືກ ຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ, ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານ ແລະ ແຜນການດັ່ງກ່າວຈຳນວນ 15 ຊຸດ ພ້ອມດ້ວຍບົດລາຍງານໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕນິກໃຫ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ;

- ໃນກໍລະນີບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມທາກບໍ່ ຖືກຕ້ອງ, ບໍ່ຄົບຖ້ວນ, ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຕ້ອງປັບປຸງ, ສ້າງບົດລາຍງານ ຫຼື ສ້າງແຜນການ ຄືນໃໝ່;

3). ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມໂດຍທົ່ວໄປພາຍໃນ 95 ວັນລັດຖະການ ແລະ 120 ວັນ ລັດຖະການສຳລັບໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີຜົນສະລັບຊັບຊ້ອນເຊິ່ງຈະນັບແຕ່ວັນທີ່ ຜູ້ພັດທະນາ ໂຄງການໄດ້ສະເໜີຕາມເອກະສານຕາມເອກະສານຂໍ້ 2 ຂົດໜ້າ 1 ເທິງນີ້ເປັນຕົ້ນໄປໂດຍບໍ່ ນັບໄລຍະເວລາທີ່ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຮັບເອກະສານໄປປັບປຸງຄືນໃໝ່ເຊິ່ງມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມພາຍໃນ 5 ວັນລັດຖະການໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ, ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອຂໍຄວາມ ເຫັນພາຍໃນ 30 ວັນລັດຖະການນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບເອກະສານຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບຄຳເຫັນຕາມໄລຍະ ເວລາດັ່ງກ່າວຈະຖືວ່າສະຫຼະສິດໃນການມີຄຳເຫັນ;

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການກ່ອນພາຍໃນ 10 ວັນລັດຖະການນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບເອກະສານເພື່ອຮັບຟັງຜູ້ພັດທະນາໂຄງການສະເໜີໂດຍ ຫຍໍ້ກ່ຽວກັບບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມໂດຍການ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມລົງກວດກາຕົວຈິງພາກສະໜາມພາຍ ໃນ 20 ວັນລັດຖະການຫຼັງຈາກການສະເໜີໂດຍຫຍໍ້ຕາມຂໍ້ 3 ຂີດໜ້າ 2 ໂດຍປະສານສົບ ທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການຮ່ວມກັບຜູ້ ພັດທະນາໂຄງການໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປະກອບຄໍາເຫັນຕໍ່ບົດລາຍງານ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນ 5 ວັນລັດຖະການນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາເຫັນຈາກຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງ ຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມຂໍ້ 3 ຂີດໜ້າ 1, ຫຼັງຈາກນັ້ນອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມຈະສັງລວມຄໍາເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການປັບປຸງບົດລາຍງານ ແລະ ແຜນການດັ່ງກ່າວແລ້ວສົ່ງໃຫ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອ ພິຈາລະນາ;

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ຜູ້ ພັດທະນາໂຄງການເພື່ອປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາ ຫາລືຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ນະຄອນຫຼັງຈາກສໍາເລັດການທົບທວນບົດລາຍງານ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ການປັບປຸງບົດລາຍງານ ແລະ ແຜນການດັ່ງກ່າວຕາມບົດບັນທຶກຂອງກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ນະຄອນໃຫ້ເປັນສະບັບສຸດທ້າຍແລ້ວສົ່ງໃຫ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ ເພື່ອພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ;

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມສະບັບສຸດທ້າຍແລ້ວສົ່ງແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມໃຫ້ອົງການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິຈາລະນາຮັບຮອງພາຍໃນ 15 ວັນລັດຖະການກ່ອນຈະອອກໃບ ຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຈະພິຈາລະນາພາຍ ໃນ 15 ວັນລັດຖະການພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຕາມກໍລະນີ ໃດໜຶ່ງດັ່ງນີ້:

- 1). ອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອຮັບຮອງບົດລາຍງານຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- 2). ປະຕິເສດບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງດັ່ງນີ້:
 - ຂໍ້ມູນໃນບົດລາຍງານບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ, ມີການບົດບັງ ຫຼື ເຊື່ອງຊ້ອນ ຄວາມສ່ຽງໄດ້ຜົນກະທົບຕ່າງໆດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມອັນຮ້າຍແຮງທີ່ອາດຈະເກີດ ຂຶ້ນ;
 - ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຍັງຂາດການສຶກສາຢ່າງຮອບດ້ານ

ເປັນຕົ້ນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ;

- ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ບໍ່ໄດ້ມາຈາກການສຶກສາຜົນຕົວຈິງໂດຍໂຄງການລົງທຶນເອງແຕ່ເປັນສຳເນົາຈາກໂຄງການລົງທຶນອື່ນ, ເຊິ່ງມີຂໍ້ພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າມີການສຳເນົາແທ້;

- ຂາດຂໍ້ມູນທາງດ້ານວິທະຍາສາດເພື່ອພິສູດຄວາມຊັດເຈນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກຳນົດໄວ້;

- ຂໍ້ມູນບໍ່ຄົບຖ້ວນຢູ່ໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ;

- ໂຄງການລົງທຶນຈັດສ້າງຜົນກະທົບຫຼາຍກວ່າດ້ານບວກເຊິ່ງບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້.

- ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການທີ່ບໍ່ປະຕິບັດກົດໝາຍ, ບົດແນະນຳຕ່າງໆ ແລະ ບໍ່ໄດ້ດຳເນີນຕາມຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຖືກຕ້ອງ.²⁵

2.5.2. ການທົບທວນບົດລາຍງານໂຄງການການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມສະຫຼັບສັບຊ້ອນ

ສຳລັບໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມສະຫຼັບສັບຊ້ອນເຊິ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະໃນດ້ານຕ່າງໆເພື່ອຊ່ວຍທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງດຳເນີນການດັ່ງນີ້:

1). ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຊ່ຽວຊານທົບທວນບົດລາຍງານ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມສັງຄົມພາຍໃນ 30 ວັນລັດຖະການນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການໄດ້ສະເໜີເອກະສານຄົບຖ້ວນຕາມການກວດກາມາດຕາ 15 ຂໍ້ 2 (ກ). ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112 /ນຍ ລົງວັນທີ 16 ເດືອນ 2 ປີ 2010 ໂດຍຄັດເລືອກເອົາທີ່ປຶກສາພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດປະກອບເຂົ້າໃນຄະນະສ່ຽວຊານດັ່ງກ່າວ;

2). ຄະນະຊ່ຽວຊານທົບທວນບົດລາຍງານ ປະກອບດ້ວຍຜູ້ຊ່ຽວຊານໃນແຕ່ລະດ້ານຈຳນວນໜຶ່ງຕາມຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ ຊຶ່ງບໍ່ຕ້ອງມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ບໍ່ມີຜົນປະໂຫຍດທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມກັບໂຄງການລົງທຶນ. ຄະນະຊ່ຽວຊານດັ່ງກ່າວມີໜ້າທີ່ທົບທວນ ແລະ ປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ບົດລາຍງານ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນ 30 ວັນລັດຖະການ ແລະ ຕ້ອງຮັກສາຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວເປັນຄວາມລັບ;

3). ອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ

²⁵ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 10 ໜ້າ 11.

ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມສັງຄົມພາຍໃນ 120 ວັນລັດຖະການນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຮັບເອກະສານກັບຄືນໄປສະເໜີເອກະສານຄົບຖ້ວນຕາມມາດຕາ 15 ຂໍ້ 2 (ກ) .ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເລກທີ 112 /ນຍ ລົງວັນທີ 16 ເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2010 ໂດຍບໍ່ນັບໄລຍະເວລາ ທີ່ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຮັບເອກະສານກັບໄປປັບປຸງຄືນໃໝ່. ຂັ້ນຕອນການທົບທວນບົດລາຍງານ ແລະ ແຜນການດັ່ງກ່າວໃຫ້ດຳເນີນຕາມມາດຕາ 15 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2010 .²⁶

2.6. ໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

2.6.1. ການອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເປັນຜູ້ອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອຮັບຮອງບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 10 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2010.

ບົນພື້ນຖານການຢັ້ງຢືນ ຈາກອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍເອກະພາບກັບຂະແໜງການຮັບຜິດຊອບໂຄງການລົງທຶນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສາມາດອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຮັບຮອງບົດລາຍງານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ.

ໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມອາດກຳນົດເງື່ອນໄຂຈຳນວນໜຶ່ງຊຶ່ງເປັນພັນທະສຳລັບຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ.²⁷

2.6.2. ອາຍຸຂອງໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ມີຜົນສັກສິດນຳໃຊ້ຕະຫຼອດໄລຍະສຳປະທານໂຄງການລົງທຶນ ຫຼື ຕະຫຼອດໄລຍະໂຄງການລົງທຶນ;

²⁶ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 16.

²⁷ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 17.

ກໍລະນີໂຄງການລົງທຶນ ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລ້ວແຕ່ບໍ່ດໍາເນີນການ ກໍ່ສ້າງພາຍໃນກໍານົດເວລາ 2 ປີ ຈະຖືວ່າໃບຢັ້ງຢືນດັ່ງກ່າວໝົດຄຸນຄ່າ ແລະ ບໍ່ສາມາດນໍາໃຊ້ ໄດ້. ຖ້າວ່າຜູ້ພັດທະນາໂຄງການມີຈຸດປະສົງຈະສືບຕໍ່ໂຄງການລົງທຶນ, ໃນໄລຍະ 3 ເດືອນ ກ່ອນທີ່ໃບຢັ້ງຢືນດັ່ງກ່າວຈະໝົດອາຍຸ, ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການສາມາດສະເໜີອົງການຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ພາຍຫຼັງໂຄງການລົງທຶນໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລ້ວ, 6 ເດືອນກ່ອນສິ້ນ ສຸດໄລຍະກໍ່ສ້າງ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຕ້ອງສະຫຼຸບຕິລາຄາຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສັງຄົມ ໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ ແລະ ດໍາເນີນໂຄງການລົງທຶນ ພ້ອມທັງປັບປຸງມາດຕະການ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ ສໍາລັບດໍາເນີນໂຄງການ ແລ້ວນໍາສະເໜີຕໍ່ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມພິຈາລະນາຮັບຮອງ. ໃນ ໄລຍະດໍາເນີນໂຄງການ, ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ຕ້ອງທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງມາດຕະການຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງ ແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະ 2 ຫາ 5 ປີ 112 /ນຍ ລົງວັນທີ 16 ເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2010 ປີ (ໄລຍະເວລາຂອງການທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງແມ່ນຂຶ້ນກັບລະດັບຄວາມສະລັບສັບຊ້ອນຂອງໂຄງການລົງທຶນ) ແລ້ວນໍາສະເໜີອົງ ການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມພິຈາລະນາຮັບຮອງ.²⁸

3. ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

3.1. ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນສູນກາງ

3.1.1. ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂຽນຫຍໍ້ວ່າ: “ອນສ” ແມ່ນທະບວງໜຶ່ງທີ່ ສັງກັດໃນໂຄງປະກອບກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງສໍານັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ມີພາລະບົດບາດ ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານໃນການຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກ ກ່ຽວກັບວຽກງານຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ..

- ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:
 - ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບການສ້າງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບ

²⁸ ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ 18 .

ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ;

- ປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງລົງກວດກາ ພາກສະໜາມ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ, ຂັ້ນເມືອງ ກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອື່ນໆ;

- ເປັນເຈົ້າການປະສານງານໃນການຈັດກອງປະຊຸມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ນະຄອນ ພ້ອມທັງທົບ ທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສັງຄົມ, ພິຈາລະນາອອກ ໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຮັບຮອງບົດລາຍງານ ແລະ ແຜນການ ດັ່ງກ່າວ.²⁹

ຄະນະກຳມະການສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ມີຂໍ້ຫຍໍ້ວ່າ: ຄ.ສ.ຊ ມີໜ້າທີ່ເປັນເສນາທິການ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ້ລັດຖະບານ ໃນວຽກງານທີ່ກ່ຽວພັນກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເປັນຜູ້ປະສານກ່ຽວກັບການວາງແຜນ, ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາວຽກງານປົກປັກຮັກສາສິ່ງ ແວດລ້ອມເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດຖະບານ.

ຄະນະກຳມະການສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອແນໃສ່ ເຮັດໃຫ້ການເຄື່ອນ ໄຫວຂອງຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວມີຄວາມສະດວກແລະ ມີປະສິດທິຜົນໃນການປະສານງານ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ຄະນະກຳມະການສິ່ງແວດລ້ອມປະກອບດ້ວຍ:

- 1). ທ່ານ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເປັນປະທານ
- 2). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີ ກະວະກະສິກຳ - ປ່າໄມ້ ເປັນຮອງປະທານ
- 3). ທ່ານປະທານອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີແລະສິ່ງແວດລ້ອມເປັນກຳມະການ ທັງເປັນຜູ້ປະຈຳການ
- 4). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ເປັນກຳມະການ
- 5). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ເປັນກຳມະການ
- 6). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງສຶກສາທິການ ເປັນກຳມະການ
- 7). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງການເງິນ ເປັນກຳມະການ
- 8). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນກຳມະການ

²⁹ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 112/ນຍ ລົງວັນທີ 16 ກຸມພາ 2010 ມາດຕາ

- 9). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ ເປັນກຳມະການ
- 10). ທ່ານ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ ກະຊວງຖະແຫຼ່ງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ
- 11). ທ່ານ ຮອງປະທານສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ເປັນກຳມະການ
- 12). ທ່ານຮອງເລຂາຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ
ເປັນກຳມະການ
- 13). ທ່ານ ຮອງປະທານສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເປັນກຳມະການ

ຄະນະກຳມະການສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດມີກອງເລຂາຂອງຕົນໂດຍແມ່ນກົມ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.³⁰

3.1.2. ບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆໄດ້ມີການອອກລະບຽບການໃນການກຳນົດມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດ ປະກອບດ້ວຍພາກສ່ວນຕ່າງໆ ລຸ່ມນີ້:

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີໜ້າທີ່ໃນການອອກກົດລະບຽບກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດທາງດິນ ແລະ ທາງນໍ້າທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກຂະບວນການຜະລິດ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງການຜະລິດ, ການນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ເຊັ່ນ: ປຸ່ຍ, ສານເຄມີ, ຢາຂ້າແມງໄມ້...

ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີໜ້າທີ່ໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ ແລະ ເກັບຮັກສາ ໃນຂະນະ ດຽວກັນກໍ່ມີໜ້າທີ່ແນະນຳໃຫ້ໜ່ວຍງານອື່ນໆປະຕິບັດກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ມີໜ້າທີ່ໃນການອອກຂໍ້ກຳນົດ, ລະບຽບກ່ຽວກັບ ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດທີ່ເກີດໂຮງງານອຸດສາຫະກຳເຊັ່ນ: ນໍ້າເສຍຄຸນ, ມົນລະພິດ, ສຽງ, ຄວາມສັ່ນສະເທືອນໂດຍການຄວມຄຸມດູແລ່ສິ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການປະກອບທຸລະກິດກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການຜະລິດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນໃຫ້ມີການພັດທະນາຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ, ລວມເຖິງການຄວບຄຸມວັດຖຸອັນຕະລາຍ ແລະ ສານເຄມີ, ມີໜ້າທີ່ໃນການປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ.

3. ກະຊວງຄົມມະນາຄົມໄດ້ອອກລະບຽບການ ແລະ ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກການກໍ່ສ້າງແລະຂະຫຍາຍໂຄງການກໍ່ສ້າງເຊັ່ນ: ທາງ, ລະບົບນໍ້າປະປາ ແລະ ລະບົບການລະບາຍນໍ້າເບື້ອນ.

³⁰ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ອາຈານ ກິດຕິສັກ ບຸດສາແສງ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ 2011 ໜ້າ 76.

4. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກອອກລະບຽບ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະການຂອງສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ຈະປ່ອຍອອກຈາກໂຮງໝໍ ແລະ ກິດຈະການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະບວນການສາທາລະນະສຸກເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ກະຊວງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງໜ່ວຍງານສິ່ງແວດລ້ອມປະຈຳກະຊວງໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະກະຊວງຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປະສານງານກັນໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ.³¹

3.2. ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ

3.2.1. ພະແນກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມນະຄອນຫຼວງ ແລະ ແຂວງ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມນະຄອນຫຼວງ ແລະ ແຂວງ, ໜ່ວຍງານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງແຂວງເຊິ່ງເປັນໜ່ວຍງານການຈັດຕັ້ງທີ່ຂຶ້ນກັບອົງການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນສູນກາງ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມນະຄອນຫຼວງ ແລະ ແຂວງມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ແຜນດຳເນີນງານ, ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຮອບດ້ານ, ການປະເມີນຜົນກະທົບກັບສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍຸດທະສາດ, ປະເມີນຜົນການກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຄວບຄຸມມົນລະຜິດ ແລະ ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ.

2. ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍລະບຽບກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ.

3. ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຈັດຕັ້ງແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການລົງທຶນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ.

4. ສ້າງບົດລາຍງານສະພາບແວດລ້ອມ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງປົກກະຕິ.

5. ຮັບ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ, ຮ້ອງຟ້ອງ, ການລາຍງານ ແລະ ການຮ້ອງຮຽນກ່ຽວກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຈາກປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

6. ສະເໜີໂຈະ ຫຼື ຍົກເລີກໃບອະນຸຍາດທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

³¹ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ອາຈານ ກິດຕິສັກ ບຸດສາແສງ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ 2011 ໜ້າ 83.

7. ເກັບກຳສັງລວມວິໄຈ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.
8. ເປັນກອງເລຂາໃຫ້ຄະນະກຳມະການສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.
9. ເຝິກອົບຮົມ ແລະ ຍົກລະດັບສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານວິຊາການ ແລະ ໃຫ້ການສຶກສາ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຕື່ນຕົວທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.³²

3.2.2. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ.

ຫ້ອງການສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງເປັນໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງໂດຍປະສານສົມທົບກັບໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມນະຄອນຫຼວງ ແລະ ແຂວງທີ່ຕົນຂຶ້ນກັບໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານພາຍໃນເມືອງຂອງຕົນຄື:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ ແລະ ອອກແບບກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນເມືອງ.
2. ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ຊອກຫາວິທີປ້ອງກັນ, ແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ບູລະນະພື້ນຜູ້ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ໃນເມືອງຂອງຕົນ.
3. ຕິດຕາມ, ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບການຕ່າງໆກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.
4. ລາຍງານ ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມກັບໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນເມືອງຂອງຕົນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ.
5. ຮັບ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆກ່ຽວກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຕາມພາລະບົດບາດ.
6. ສະເໜີໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສິດອຳນາດສັ່ງດັດແກ້, ໂຈະ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຍຸບເລີກກິດຈະການໃດໜຶ່ງພາຍໃນເມືອງຂອງຕົນທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນສະທ້ອນອັນບໍ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຊີວິດຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
7. ເກັບກຳສັງລວມ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆພາຍໃນເມືອງຂອງຕົນ.³³

³² ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ອາຈານ ກິດຕິສັກ ບຸດສາແສງ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ 2011 ໜ້າ 79-80.

4. ສະຫຼຸບລວມ

ຜ່ານການຂຽນບົດມາຂ້າງເທິງສາມາດສະຫຼຸບລວມໄດ້ວ່າ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຂະບວນການຄາດຄະເນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆພ້ອມທັງກຳນົດວິທີການ, ມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອແກ້ໄຂ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທຳມະຊາດ. ໃນນັ້ນ ອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງໄດ້ອອກລະບຽບການລວມກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ຕິດພັນກັບຂະແໜງການຂອງຕົນ ຕ້ອງອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ວິທີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍອີງໃສ່ລະບຽບການລວມຂອງອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ວາງອອກ.

ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆທີ່ເຫັນວ່າມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນສ້າງໂຄງການ ຕ້ອງສະເໜີບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອສະເໜີໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ຊຶ່ງໄດ້ດຳເນີນການມາກ່ອນການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ທີ່ເຫັນວ່າສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງໄດ້ສະເໜີບັນດາມາດຕະການ, ວິທີການ ແລະ ການດຳເນີນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນ ຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການນັ້ນ.

ການຂຽນບົດແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນສົມຄວນໃນການຊອກຫາ ແລະ ຕິດຕໍ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕ່າງໆເຂົ້າມາປະກອບໃສ່ ເພື່ອໃຫ້ເປັນບົດທີ່ສົມບູນ ແລະ ສອດຄ່ອງຕາມການຊີ້ນຳຂອງຄູອາຈານ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຂົ້າໃຈເຖິງເນື້ອໃນຂອງບົດຢ່າງງ່າຍດາຍ, ເຮັດໃຫ້ບົດສຶກສາໂຄງການຈົບຊັ້ນປີນີ້ເປັນບົດຮຽນໃຫ້ແກ່ນັກສຶກສາລຸ້ນນ້ອງ ຊຶ່ງສາມາດຮູ້ໄດ້ເຖິງຂະ

³³ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ອາຈານ ກິດຕິສັກ ບຸດສາແສງ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນວິຊາກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ 2011 ໜ້າ 80-81.

ບວນການໃນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ.

4.1. ຈຸດຕີ

- ການແບ່ງໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດວຽກງານ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຕ່ລະໜ່ວຍງານທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນເປັນລະບົບທີ່ເຊິ່ງຕິດພັນກັບການມອບສິດ ແລະ ມີການວາງແຜນລະອຽດຄັກແນ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນປະຕິບັດບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນເອກະພາບກັນພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳ ຂອງອົງການຊັບພະຍາກອນນຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຮັດໃຫ້ມີລະບົບການເຮັດວຽກແມ່ນເປັນໄປຕາມຫຼັກການລວມສູນປະຊາທິປະໄຕ, ມີການປຶກສາຫາລືກັນ, ຕົກລົງແບບເປັນໝູ່ຄະນະ ແລະ ມີການຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃນແຕ່ລະຂັ້ນຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນການຄຸ້ມຄອງການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສຳລັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນ ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ເວລາໃດກໍ່ໄດ້ເພີ່ມທະວີ ແລະເອົາໃຈໃສ່ສ້າງຄວາມສະດວກວ່ອງໄວໃນການຂໍອະຍາດລົງທຶນຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແກ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ່າງໆ.

- ໄດ້ມີນິຕິກຳຕ່າງໆທີ່ເປັນເຄື່ອງມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນໃນແຕ່ລະໄລຍະທີ່ເຫັນວ່າສອດຄ່ອງ ແລະ ແທດເໝາະກັບສະພາບຕົວຈິງ.

- ສະມາຊິກທຸກຄົນພາຍໃນກຸ່ມແມ່ນມີຄວາມຮັກແພງສາມັກຄີກັນດີ, ສາມາດປຶກສາຫາລື ແລະ ອອກຄຳເຫັນໃຫ້ກັນໄດ້, ພາຍໃນກຸ່ມຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ມີການແບ່ງວຽກກັນໃນການຂຽນບົດ ລວມເຖິງການລົງໄປເອົາຂໍ້ມູນ ນຳບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ໂດຍໄດ້ແບ່ງເປັນສາມຈຸເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຮັດວຽກຊ້ຳກັນ ແລະເພື່ອຄວາມວ່ອງໄວຂຶ້ນ. ພ້ອມນັ້ນ, ແຕ່ລະຄົນພາຍໃນກຸ່ມລ້ວນແລ້ວແຕ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໃນດ້ານຕ່າງໆທີ່ແຕກຕ່າງກັນຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເປັນຜົນດີໃນການອອກຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ການອ້າງອີງເຫດຜົນຕ່າງໆ.

ດັ່ງນັ້ນ, ສະມາຊິກພາຍໃນກຸ່ມຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຈຶ່ງສາມາດຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າທີ່ຂອງຕົນທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ເປັນຢ່າງດີ, ໃນນັ້ນຂໍ້ມູນໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມມືຈາກພາກລັດ ໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນຢ່າງລະອຽດຄົບຖ້ວນ ແລະ ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດທີ່ເຮັດໃຫ້ບົດ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າເຫລົ່ານີ້ປະສົບຜົນສຳເລັດຕາມແຜນທີ່ວາງໄວ້ນັ້ນກໍ່ຄື ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ແນະນຳ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອພ້ອມທັງໄດ້ແກ້ໄຂໃນບາງຂໍ້ຜິດພາດຂອງເນື້ອໃນຂອງໂຄງການຈົບຊັ້ນນີ້.

4.2. ຈຸດອ່ອນ

- ຍັງຂາດຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຜູ້ປະກອບການຄຸ້ມຄອງຄວາມບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ເທົ່າທີ່ຄວນຂອງອຳນາດການປົກຄອງໃນການປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ແລະ ຜູ້ກະທຳຜິດເຄັ່ງຄັດຢ່າງພຽງພໍ ຫຼື ຖ້າທຽບໃສ່ຂໍ້ກຳນົດ, ລະບຽບການອື່ນໆແລ້ວຍັງບໍ່ທັນມີມາດຕະການທີ່ແທ້ຈິງເທົ່າທີ່ຄວນ;

- ໃນການຂຽນບົດໂຄງການຈົບຊັ້ນຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນຄັ້ງນີ້ ເຖິງວ່າຈະມີຫລາຍປັດໃຈທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນຫລາຍໆດ້ານ ແຕ່ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນກໍຍັງມີບາງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກທີ່ພວກ ຂ້າພະເຈົ້າ ໄດ້ປະສົບໃນການຂຽນ ບົດດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ :

- ເວລາທີ່ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ພາກສ່ວນລັດຖະບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງມີຄວາມຊັກຊ້າ ;
- ສຳລັບຂໍ້ມູນ ທີ່ເປັນຕົວຈິງກ່ຽວກັບ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງທີ່ຈະ ຫາຍາກ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນຂໍ້ມູນບົດລັບ ;
- ສະມາຊິກພາຍໃນກຸ່ມ ບໍ່ມີປະສົບການໃນການຂຽນບົດມາກ່ອນ, ອີກທັງການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີລັກສະນະບໍ່ສາມາດທີ່ຈະເປີດເຜີຍຕໍ່ສາທາລະນະຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນ ;

4.3. ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທຶນແມ່ນເລື່ອງທີ່ຈຳເປັນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວພັນກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ປະຈຸບັນລະບົບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກ ລວມທັງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ, ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດທີ່ເລີ່ມມີການພັດທະນາ. ແຕ່ການນຳໃຊ້ລະບົບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມພ້ອມທັງສິ່ງເສີມວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ລວມທັງສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕິດຕາມກວດກາບັນດາກິດຈະການໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດທີ່ຈະຕ້ອງມີການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໄປພ້ອມໆກັນ.

ສະນັ້ນ, ໃນເມື່ອມີການດຳເນີນໂຄງການ ຄວນຄຳນຶງເຖິງບັນຫາດັ່ງນີ້:

- ຄວນສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການໃຫ້ລະອຽດ;

- ກ່ອນມີການກໍ່ສ້າງ ຄວນສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານສິ່ງແວດລ້ອມປະຈຳໂຄງການ;
- ການກໍ່ສ້າງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດ ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຕິດຕາມກວດກາການກໍ່ສ້າງຢ່າງເປັນປະຈຳ;
- ຕ້ອງມີແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ (ພາຍຫຼັງທີ່ສິ້ນສຸດໂຄງການ).